

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Leidraad vergunningverlening afvalverwerking

Versie 1.0 – december 2025

Toetsingskaders Circulair Materialenplan

Inhoud

1. Over deze leidraad.....	3
1.1 Doelgroep	3
1.2 Belang voor circulaire economie	3
2. Het opslaan van afvalstoffen	4
2.1 Wet- en regelgeving	4
2.2 Toetsingskaders CMP	6
2.3 Toekomstplannen	8
2.4 Hulpmiddelen en meer informatie.....	9
3. Inzamelen, vervoeren of bemiddelen van afvalstoffen of handelen in afvalstoffen.....	10
3.1 Wet- en regelgeving	10
3.2 Toetsingskaders CMP	15
3.3 Toekomstplannen	21
3.4 Hulpmiddelen en meer informatie.....	21
4. Acceptatie- en verwerkingsbeleid en administratieve organisatie en interne controle	22
4.1 Wet- en regelgeving	22
4.2 Toetsingskaders CMP	25
4.3 Toekomstplannen	32
4.4 Hulpmiddelen en meer informatie.....	32
5. Omgaan met de euralcode.....	33
5.1 Wet- en regelgeving	33
5.2 Toetsingskaders CMP	34
5.3 Toekomstplannen	37
5.4 Hulpmiddelen en meer informatie.....	37

1. Over deze leidraad

Deze leidraad heeft betrekking op bedrijfsactiviteiten met afvalstoffen waarvoor specifieke wetgeving geldt en waarvoor een toetsingskader nodig is. De volgende activiteiten komen in deze leidraad aan bod:

- het opslaan van afvalstoffen;
- het inzamelen, vervoeren of bemiddelen van afvalstoffen of het handelen in afvalstoffen;
- het opstellen en gebruiken van een acceptatie- en verwerkingsbeleid en de administratieve organisatie en interne controle;
- het op correcte wijze toekennen van de euralcodes.

Deze vier onderwerpen zijn in deze leidraad in afzonderlijke hoofdstukken uitgewerkt. De leidraad geeft uitleg aan de verschillende begrippen en onderwerpen, beschrijft welke regelgeving van belang is en met welke onderdelen rekening moet worden gehouden bij het verlenen van een vergunning en het houden van toezicht. Sommige woorden in deze leidraad zijn onderstippeld, dit zijn begrippen die u zo nodig kunt vinden in de [Begrippenlijst](#) op de website van het CMP.

Deze leidraad is een aanvulling op de hoofdstukken en afval- en ketenplannen van het CMP. In deze leidraad komen onderwerpen aan bod die niet expliciet in die toetsingskaders staan.

Deze leidraad is een onderdeel van het Circulaire Materialenplan (CMP) en valt op die wijze onder de werking van art. 10.14 [Wet milieubeheer](#) (Wm) waarin staat dat het bevoegd gezag bij het nemen van besluiten rond afvalstoffen rekening moet houden met het CMP. Voor de beoordeling van milieubelastende activiteiten staat in het [Besluit kwaliteit leefomgeving](#) (Bkl) dat bij het beoordelen van de aanvraag rekening moet worden gehouden met artikel 10.14 Wm. Als het bevoegd gezag een besluit wil nemen in afwijking van deze leidraad, dan moet het bevoegd gezag daarvoor de afwijkingsprocedure volgen zoals is beschreven in het onderwerp [Afwijken](#).

1.1 Doelgroep

Deze leidraad is met name bedoeld voor bedrijven, gemeenten, provincies en ILT. Dat komt doordat zij specifieke wettelijke taken en bevoegdheden hebben voor afvalstoffen. In de inleiding van elk hoofdstuk is uitgebreider beschreven waarom dat hoofdstuk van belang is voor deze doelgroepen.

1.2 Belang voor circulaire economie

Deze leidraad draagt bij aan een uniforme uitvoering van de regelgeving door zowel bedrijven als het bevoegd gezag. Correcte uitvoering van regelgeving vermindert milieuhygiënische risico's en de risico's op laagwaardigere verwerking en maakt beter en efficiënt toezicht mogelijk. In de inleiding van elk hoofdstuk is uitgebreider beschreven waarom het onderwerp van dat hoofdstuk van belang is voor een circulaire economie.

2. Het opslaan van afvalstoffen

Het opslaan van afvalstoffen betreft alle handelingen waarbij afvalstoffen voor een korte of langere tijd in een zekere ruimte min of meer statisch worden gehouden. Het opslaan van afvalstoffen is een milieubelastende activiteit (mba), waarvoor een omgevingsvergunning nodig kan zijn.

Belang voor circulaire economie

Het hoofdstuk 'Het opslaan van afvalstoffen' draagt bij aan een uniforme uitvoering van de regelgeving door zowel bedrijven als het bevoegd gezag. Correcte uitvoering van regelgeving verkleint milieuhygiënische risico's en de risico's op onjuist samenvoegen tijdens het gebruik van inzamelmiddelen en maakt efficiënt toezicht mogelijk.

Doelgroep

De omgevingsdiensten handelen namens gemeenten en provincies meldingen en vergunningaanvragen op grond van de [Omgevingswet](#) voor milieubelastende activiteiten af en houden toezicht.

Bedrijven en omgevingsdiensten kunnen in dit hoofdstuk lezen wanneer sprake is van opslaan, onder welke voorwaarden een omgevingsvergunning voor opslag kan worden verleend en in het bijzonder voor de opslag van gevaarlijk afval na inzamelen op vaartuigen. Verder bevat dit hoofdstuk uitleg over het begrip overslaan en waarom het van belang kan zijn om onderscheid te maken tussen opslaan en overslaan.

2.1 Wet- en regelgeving

Deze paragraaf beschrijft regels die in de wetgeving zijn opgenomen over de opslag van afvalstoffen. De volgende paragraaf bevat het toetsingskader voor deze regels.

2.1.1 Omgevingswet

Het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal) bevat regels die betrekking hebben op het opslaan van afvalstoffen.

2.1.1.1 Vergunningplichtige activiteiten

Het [Bal](#) bevat diverse milieubelastende activiteiten die betrekking hebben op het opslaan van afvalstoffen. In sommige gevallen gelden algemene regels (paragraaf 4.32 Bal) of is sprake van een meldingsplichtige activiteit. In andere gevallen is een vergunning nodig. Voorbeelden van milieubelastende activiteiten die betrekking hebben op het opslaan van afvalstoffen staan in:

- [Paragraaf 3.2.13 van het Bal](#) voor het opslaan van afval voorafgaand aan inzameling of afgifte. De opslag kan plaatsvinden op de locatie waar het afval is ontstaan of op een andere locatie dan waar het afval is ontstaan. Artikel 3.40 Bal vermeldt de vergunningplichtige gevallen voor de opslag van afvalstoffen. Paragraaf 3.2.13 geldt alleen als een bedrijf geen andere activiteiten met het afval uitvoert dan mengen, opbulken, opslaan, scheiden, herverpakken of verdichten (artikel 3.39 Bal). Daarnaast is het soort en de hoeveelheid afval relevant.
- [Paragraaf 3.5.11 van het Bal](#) voor het opslaan van afvalstoffen na inzameling of afgifte. Of als een bedrijf (voorafgaand aan inzameling/ afgifte) ook andere activiteiten met het afval uitvoert dan mengen, opbulken, opslaan, scheiden, herverpakken of verdichten. Artikel 3.185 Bal vermeldt de vergunningplichtige en vergunningvrije gevallen voor de opslag van afvalstoffen.
- [Paragraaf 3.3.10 van het Bal](#) voor een 'afvalbeheer IPPC-installatie'. Bij een dergelijke installatie is het opslaan altijd vergunningplichtig. Bij een IPPC-installatie geldt de vergunningplicht immers voor de hele installatie en alle functioneel ondersteunende activiteiten.

Alle bedrijven die afvalstoffen opslaan, moeten de duur van de opslag van afvalstoffen beperken tot één of drie jaar (artikel 3a [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa) en de

artikelen 4.431d, 4.628a, 4.1073a en 4.1256 Bal). Anders is sprake van een stortplaats (paragraaf 3.3.12 Bal).

Wanneer op grond van het Bal een vergunning voor 'opslaan' vereist is, beoordeelt het bevoegd gezag de aangevraagde activiteiten en houdt daarbij rekening met het toetsingskader dat staat in paragraaf 2.2 'Toetsingskaders CMP' van dit hoofdstuk.

2.1.1.2 Uitleg van de begrippen opslaan en opbulken

De Omgevingswet bevat geen definitie voor het opslaan van afvalstoffen. Uit de toelichting van het Bal blijkt dat bij het opslaan van materialen ook de daarbij behorende activiteiten horen zoals het laden en lossen op de bodem. Ook valt onder opslaan het opslaan voor korte tijd in afwachting van aansluitend vervoer. Dit wordt in de praktijk 'overslag' genoemd.

Overslag onder de Omgevingswet

Het onderscheid tussen 'opslag' en 'overslag' komt niet terug in de milieubelastende activiteit van paragraaf 3.5.11 'verwerken van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen' van het Bal. Als afvalstoffen tijdens het afvalstoffenbeheer ergens worden geplaatst dan is sprake van opslag. Deze activiteit valt onder artikel 3.185 Bal. Dit artikel geldt in beginsel ook bij het opslaan voor korte tijd en in afwachting van aansluitend vervoer, de 'overslag' van afvalstoffen.

Handelingen als onderdeel van het vervoeren of inzamelen van afvalstoffen vallen echter niet onder paragraaf 3.5.11 van het Bal, maar onder hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer (zie artikel 3.184, lid 3 onder a Bal). Dit zijn bijvoorbeeld het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van afvalstoffen tijdens vervoer of inzameling. Deze activiteiten kunnen worden uitgevoerd door kiepen of met kranen, transportbanden en leidingen. Het overbrengen van afvalstoffen van het ene transportmiddel naar een ander transportmiddel valt eveneens onder inzamelen of vervoeren. Als de afvalstoffen vervolgens ergens worden geplaatst als ze uit het transportmiddel zijn gehaald, dan is paragraaf 3.5.11 Bal dus wel van toepassing. Het maakt dan niet uit of de afvalstoffen los gestort zijn of in een container liggen.

Op het overslaan van afvalstoffen tijdens vervoer is ook altijd paragraaf 3.8.6 'Opslag- en transportbedrijf, groothandel en containerterminal' van het Bal van toepassing.

Als afvalstoffen worden opgeslagen, vindt vaak opbulken plaats. In artikel 3.185 Bal zijn opslaan en opbulken genoemd als aparte activiteiten. Definities van de begrippen 'opslaan van afvalstoffen' en 'opbulken van afvalstoffen' staan in het toetsingskader van paragraaf 2.2.1 'Wanneer is sprake van opslaan' van deze leidraad.

2.1.1.3 Procedure voor de acceptatie, controle en administratie

Bedrijven die afvalstoffen ontvangen bij inzameling of afgifte en hiervoor vergunningplichtig zijn, moeten beschikken over toereikende procedures voor de acceptatie, controle en administratie van de afvalstoffen (zie hoofdstuk 4 'Acceptatie- en verwerkingsbeleid en administratieve organisatie en interne controle'). In sommige gevallen kunnen bedrijven die afvalstoffen uitsluitend overslaan beperktere procedures hanteren. Het toetsingskader hiervoor staat in paragraaf 4.2 'Toetsingskaders CMP' van deze leidraad.

2.1.2 Wet milieubeheer

Het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen (Bssa) en het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (Besluit melden) bevatten regels die betrekking hebben op het opslaan van afvalstoffen of administratieve verplichtingen voor bedrijven die afvalstoffen opslaan.

2.1.2.1 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

In artikel 3a Bssa staat dat het bevoegd gezag aan de vergunning de volgende voorschriften moet verbinden voor de duur van de opslag:

- de termijn voor opslag is maximaal één jaar;
- alleen als de vergunninghouder aantoont dat de opslag gevolgd wordt door nuttige toepassing van de afvalstoffen is de termijn voor de opslag maximaal drie jaar.

Paragraaf 2.2.4 'Maximale opslagtermijn' legt uit hoe het bevoegd gezag en bedrijven in de praktijk met deze termijnen moeten omgaan.

2.1.2.2 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Een bedrijf dat zich van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen door afgifte ontdoet of deze afvalstoffen accepteert van een ander persoon moet voldoen aan alle verplichtingen die volgen uit het [Besluit melden](#).

Voor bijna elk transport van afvalstoffen is op grond van het Besluit melden een [begeleidingsbrief](#) nodig. Op deze brief staat onder andere welke afvalstof wordt getransporteerd en wie de afzender, ontdoener en ontvanger zijn. Bij het vervoer van afvalstoffen uit het publieke domein hoeft geen begeleidingsbrief aanwezig te zijn, wanneer dit afval – aantoonbaar – ten behoeve van overslag wordt vervoerd naar locaties waar de genoemde afvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen. Om gebruik te kunnen maken van deze vrijstelling in artikel 11, eerste lid, onder e, f en g van het Besluit melden mag de overslagperiode maximaal 48 uur bedragen. Het voorgaande is vermeld in de [nota van toelichting van het Besluit melden](#).

2.2 Toetsingskaders CMP

Deze paragraaf bevat het toetsingskader voor het opslaan van afvalstoffen. Dit toetsingskader begint met definities. Vervolgens bevat dit hoofdstuk voor bedrijven en vergunningverleners het toetsingskader voor het verlenen van vergunningen voor de opslag van afvalstoffen op vaste locaties en op inzamelvaartuigen. Tot slot beschrijft dit toetsingskader op welke manier bedrijven en toezichthouders moeten omgaan met de maximale opslagtermijnen die volgen uit het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa).

2.2.1 Wanneer sprake is van opslaan

Om een vergunning voor het opslaan van afvalstoffen te kunnen verlenen is het noodzakelijk om te weten wat wordt bedoeld met opslaan. Opslaan betreft alle handelingen waarbij afvalstoffen voor een korte of langere tijd in een zekere ruimte min of meer statisch worden gehouden. Verplaatsen, stapelen, etc. kan hier onder vallen, maar het uitvoeren van iedere verwerkingshandeling (opbulken, sorteren, scheiden, spoelen, mengen, etc.) valt hier niet onder. Onder opslaan valt ook het overslaan van afvalstoffen.

Als afvalstoffen worden opgeslagen, vindt vaak ook opbulken plaats. In het Bal zijn opslaan en opbulken genoemd als aparte activiteiten. Opbulken betreft het samenvoegen van afvalstoffen die qua aard, samenstelling en concentraties vergelijkbaar zijn.

Voorbeelden van opbulken

- het samenvoegen van koperafval van verschillende ontdoeners
- het samenvoegen van de inhoud van de containers 'metalen' van verschillende milieustraten
- het samenvoegen van qua aard en samenstelling vergelijkbare productieresiduen van een zelfde industrieel proces
- het samenvoegen van bioafval/swill van de kantines van verschillende kantoorgebouwen.

Toelichting: Opbulken komt met name voor bij vergelijkbare afvalstoffen die afkomstig zijn uit eenzelfde productieproces en/of van eenzelfde type werk. Als het samenvoegen van afval niet onder opbulken valt, is sprake van mengen (zie [Mengen van afvalstoffen](#)).

2.2.2 Opslaan van afval op een vaste locatie

Voor de opslag van ingezamelde of afgegeven afvalstoffen kan een omgevingsvergunning nodig zijn. In beginsel is opslag van afvalstoffen op een locatie aan land altijd doelmatig. In sommige gevallen is het toch nodig om in een omgevingsvergunning voor opslag beperkingen te stellen. Deze gevallen zijn hieronder beschreven.

2.2.2.1 Beperking aantal vergunningen voor opslaan van brandbaar afval in afwachting van afvoer naar een AVI

Voor het opslaan van brandbaar afval dat is bedoeld om te worden verwerkt in een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) kan het bevoegd gezag alleen een opslagvergunning verlenen als het gaat om het bufferen op de locatie van de AVI zelf of het bufferen op een stortplaats. Dit toetsingskader is beschreven in paragraaf 4 [Toetsingskaders CMP](#) van 'Vergunnen opslag van

afval op stortplaatsen'. Bufferen is het aanleggen van een voorraad brandbaar afval door deze partijen op te slaan op specifieke locaties.

Op andere locaties mag uitsluitend kortdurende opslag van brandbare afvalstoffen plaatsvinden, voor zover dit past in de reguliere sorteer- of opslagactiviteiten. Dit betekent dus dat de opslag niet langer mag zijn dan nuttig is voor deze activiteiten. Dergelijke locaties fungeren niet als buffer voor AVI's en komen niet in aanmerking voor een vergunning voor langdurige opslag van brandbaar afval dat is bestemd om te worden bestemd in een AVI.

2.2.2.2 Beperking aantal vergunningen voor opslaan van afvalstoffen die zijn aangeboden om te storten

Als bepaalde afvalstoffen op de stortplaats worden opgeslagen met als het doel het gebruik in noodzakelijke voorzieningen in het stortlichaam, dan kan het bevoegd gezag de opslag voor maximaal 3 jaar vergunnen. Het toetsingskader voor het nuttig toepassen van afvalstoffen in een stortplaats en dus ook voor het opslaan van deze afvalstoffen is uitgewerkt in paragraaf 4 [Toetsingskaders CMP](#) van 'Vergunnen opslag van afval op stortplaatsen' en paragraaf 1.8.4.1 'Gebruik in een stortplaats' van [Leidraad indelen verwerkingshandelingen](#).

2.2.2.3 Beperking aantal vergunningen voor opslaan van afvalmunitie, vuurwerkafval en overig explosief afval

Voor afvalmunitie, vuurwerkafval en overig explosief afval is een specifieke rol weggelegd voor politie, Defensie Munitiebedrijf, Domeinen, Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD)/Explosieven Opruimingscommando Koninklijke Landmacht (EOCKL) en bedrijven die op grond van de arbo-regelgeving zijn gecertificeerd voor het opsporen van conventionele explosieven. Gelet op het aparte karakter van deze stromen is het van belang om de beheerstructuur hier zo overzichtelijk mogelijk te houden en het aantal bewaarlocaties te beperken. Het bevoegd gezag kan aan andere dan de hiervoor genoemde instanties en bedrijven geen vergunning voor de opslag van deze afvalstoffen verlenen.

Voor kleine hoeveelheden afvalmunitie, vuurwerkafval en overig explosief afval afkomstig van consumenten kunnen kga-depots wel een rol blijven spelen, evenals havenontvangstinstallaties voor afgedankt signaalvuurwerk uit de scheepvaart.

2.2.2.4 Geen beperking van overige vergunningen voor opslaan van afvalstoffen

Voor het overige wordt het aantal bedrijven dat vergunning kan krijgen voor het opslaan van afvalstoffen op vaste locaties niet gelimiteerd. Deze vergunningen kunnen binnen de milieuhygiënische kaders worden verleend. Specifieke voorzieningen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn voor de opslag van bodembedreigende afvalstoffen en voor afval dat valt onder de [Verordening dierlijke bijproducten](#).

Opslagvoorzieningen voor dierlijke bijproducten

Voor de opslag van dierlijke bijproducten kan uitsluitend een omgevingsvergunning worden verleend aan bedrijven die beschikken over een erkenning op grond van de Verordening dierlijke bijproducten ((EG) 1069/2009). Dergelijke erkenningen worden voor specifieke handelingen toegekend. Op de website van de NVWA is een [lijst met erkende bedrijven](#) opgenomen. Op grond van de regelgeving gelden specifieke eisen voor de opslag van dierlijke bijproducten.

2.2.3 Opslaan van afval in een inzamelmiddel

Als afvalstoffen na de duur van het inzamelen nog aanwezig zijn in een inzamelvoertuig of -voertuig (zie paragraaf 3.2.4.1 'Duur van inzamelen', dan is sprake van opslaan na inzameling. Het opslaan van afvalstoffen na inzameling kan vergunningplichtig zijn op grond van de [Omgevingswet](#).

Voor het opslaan van afvalstoffen in een inzamelvoertuig geldt het toetsingskader van paragraaf 2.2.2 'Opslaan van afval op een vaste locatie'. Voor het opslaan van afvalstoffen in een inzamelvoertuig geldt een apart toetsingskader, omdat sprake is van andere opslagfaciliteiten en risico's dan bij opslag op land. Het toetsingskader voor het beoordelen van een vergunningaanvraag voor het opslaan van afval in een inzamelvoertuig is hieronder opgenomen.

Afvalstoffen bevinden zich tijdens het inzamelen in het inzamelvaartuig. De duur van het inzamelen is maximaal 30 dagen. Inzamelaars geven aan dat zich situaties kunnen voordoen waardoor zij de scheepsafvalstoffen langer dan 30 dagen aan boord willen houden. In dat geval is sprake van opslaan na inzameling. Dat is een activiteit die onder de [Omgevingswet](#) valt (zoals [paragraaf 3.5.11 van het Bal](#) over het verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen of [paragraaf 3.8.6 Bal](#) voor een opslag- en transportbedrijf, groothandel en containerterminal). Het verlenen van vergunningen voor die opslag op een inzamelvaartuig is niet wenselijk en moet tot een minimum beperkt blijven. Opslag in een inzamelvaartuig betekent namelijk een groter risico op calamiteiten, ongewenst samenvoegen van afvalstoffen en bemoeilijkt een effectief toezicht. Bovendien kan het leiden tot onnodig lang rondvaren met afvalstoffen, het verminderen van laadruimte die beschikbaar is voor de inzamelactiviteiten en extra energieverbruik.

Het bevoegd gezag kan uitsluitend in uitzonderingsgevallen op gemotiveerd verzoek een omgevingsvergunning voor de opslag van afvalstoffen in een inzamelvaartuig verlenen, indien:

- afvoer van de betreffende scheepsafvalstof naar in Nederland gelegen verwerkingslocaties die de afvalstof tenminste even hoogwaardig als de minimumstandaard verwerken, niet mogelijk is; en
- afvoer van de betreffende scheepsafvalstof naar in Nederland gelegen opslaglocaties waar tijdelijke opslag plaatsvindt, niet mogelijk is; en
- het voorgaande ten genoegen van het bevoegd gezag is aangetoond.

Een besluit voor het opslaan van afvalstoffen op een inzamelvaartuig geldt altijd voor een beperkte vergunningduur en een beperkte opslagtermijn. Deze termijnen worden afgestemd op de termijn die nodig is om afvoer naar opslag- of verwerkingsmogelijkheden te realiseren, maar uiterlijk na 5 maanden is de opslag op het inzamelvaartuig beëindigd. Doordat de afvalstoffen tijdens het inzamelen maximaal 30 dagen aan boord kunnen zijn en de opslag op het inzamelvaartuig met een opslagvergunning maximaal 5 maanden kan duren, is het afval maximaal 6 maanden aan boord.

2.2.4 Maximale opslagtermijn

Deze laatste paragraaf van het [toetsingskader](#) beschrijft op welke manier bedrijven en toezichthouders moeten omgaan met de maximale opslagtermijnen die volgen uit het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa) en het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal).

Het bevoegd gezag moet aan de omgevingsvergunning voorschriften verbinden voor de maximale duur van de opslag. Het is niet de bedoeling dat bedrijven voor of na afloop van de in artikel 3a Bssa genoemde termijnen de afvalstoffen weer langdurig in opslag nemen op dezelfde locatie of op een andere locatie. Na benutting van deze termijnen dient het bedrijf het afval af te voeren naar een verwerker. Zolang nog niet bekend is of het afval nuttig toegepast kan worden óf zolang de afnemer niet bekend is, mag de opslag van afval maximaal één jaar duren.

De opslagtermijn kan ook wettelijk bepaald zijn. Bijvoorbeeld POP-houdend afval moet in veel gevallen op grond van de [POP-verordening](#) verwijderd worden. Dat betekent dat opslag niet langer mag duren dan 1 jaar (zie artikel 3a [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa)).

2.3 Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Het opslaan van afvalstoffen is een activiteit die altijd plaatsvindt en van beperkte invloed is op hoogwaardigheid van afvalverwerking. In de [Kamerbrief van 18 juli 2023, kenmerk IENW/BSK-2023/170179](#) heeft het ministerie aangegeven dat op basis van de ontwikkelingen in de circulaire economie onder andere wordt gekeken naar de opslagtermijnen van 1 en 3 jaar in relatie tot opkomende recyclingtechnieken. Voor het overige worden voor de toekomst geen wijzigingen van het beleid verwacht.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [Wat is het CMP?](#).

2.4 Hulpmiddelen en meer informatie

- [Iplo.nl](#): voor uitleg over opslaan van afvalstoffen onder de [Omgevingswet](#).
- De [Leidraad indelen verwerkingshandelingen](#): voor de indeling van handelingen die vallen onder het opslaan van afvalstoffen.

3. Inzamelen, vervoeren of bemiddelen van afvalstoffen of handelen in afvalstoffen

Dit hoofdstuk heeft betrekking op activiteiten die plaatsvinden in het traject tussen een ontdoener (het bedrijf waar het afval vrijkomt of een latere ontdoener) en een ontvanger (de afvalverwerker). Het gaat om inzamelen, vervoeren of handelen van afvalstoffen of het bemiddelen in afvalstoffen. Voor het inzamelen van afvalstoffen kan een inzamelvergunning verplicht zijn. Dit hoofdstuk gaat dus niet over het inzamelen van afvalstoffen bij huishoudens.

Belang voor circulaire economie

Het hoofdstuk inzamelen, vervoeren of bemiddelen van afvalstoffen of het handelen in afvalstoffen draagt bij aan een uniforme uitvoering van de regelgeving door zowel bedrijven als het bevoegd gezag. Dit draagt bij aan efficiënt toezicht. Correcte uitvoering van regelgeving voorkomt ongewenst samenvoegen en daardoor laagwaardige verwerking van afvalstoffen.

Doelgroep

De ILT beoordeelt inzamelvergunningaanvragen en houdt toezicht op het inzamelen, vervoeren, handelen en bemiddelen. Daarnaast houden provincies toezicht op de aanwezigheid van een begeleidingsbrief bij vervoer of inzamelen van afvalstoffen.

Bedrijven en ILT kunnen in dit hoofdstuk lezen of sprake is van beroepsmatige inzamel- of vervoersactiviteiten en onder welke voorwaarden een inzamelvergunning kan worden verleend. Verder bevat dit hoofdstuk uitleg over de begrippen inzamelen, vervoeren, handelen en bemiddelen.

3.1 Wet- en regelgeving

Deze paragraaf beschrijft de voorschriften die in de wetgeving zijn opgenomen over het inzamelen, vervoeren of handelen van afvalstoffen en over het bemiddelen in afvalstoffen. Paragraaf 3.2 'Toetsingskaders CMP' bevat het toetsingskader voor deze regels.

De [Wet milieubeheer](#) (Wm) en daarop gebaseerde besluiten bevatten definities en regels voor het inzamelen, vervoeren of handelen van of bemiddelen in afvalstoffen. Deze paragraaf bevat uitleg over de Wm, het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia) en het [Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen](#).

3.1.1 Definities Wet milieubeheer

Met een **afvalstoffenhandelaar** wordt in artikel 1.1, eerste lid, [Wet milieubeheer](#) bedoeld "een natuurlijke of rechtspersoon die als verantwoordelijke optreedt bij het bedrijfsmatig aankopen en vervolgens verkopen van afvalstoffen, met inbegrip van natuurlijke of rechtspersonen die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben". Paragraaf 3.2.1 Wanneer sprake is van handelen bevat uitleg van de activiteit handelen in afval.

Met een **afvalstoffenmakelaar** wordt in artikel 1.1, eerste lid, Wm bedoeld "een natuurlijke of rechtspersoon die voor anderen bedrijfsmatig de verwijdering of de nuttige toepassing van afvalstoffen organiseert, met inbegrip van de natuurlijke of rechtspersonen die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben". In het CMP gebruiken wij het begrip bemiddelaar. Uitleg van het begrip bemiddelen in afval is opgenomen in paragraaf 3.2.2 Wanneer sprake is van bemiddelen.

Met **inzameling** wordt in artikel 1.1, eerste lid, Wm bedoeld "de verzameling van afvalstoffen, met inbegrip van de voorlopige sortering en de voorlopige opslag van afvalstoffen, om deze daarna te vervoeren naar een afvalverwerkingsinstallatie". Het voorhanden hebben van afvalstoffen maakt onderdeel uit van het inzamelen. De uitleg die het CMP geeft aan het begrip inzamelen staat in paragraaf 3.2.4 Wanneer sprake is van inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

3.1.2 Regels van hoofdstuk 10 Wet milieubeheer

Voorschriften van hoofdstuk 10 Wet milieubeheer hebben betrekking op de afgifte van en activiteiten met afvalstoffen.

Afgifte van afvalstoffen

Op grond van artikel 10.37 [Wet milieubeheer](#) is het verboden om zich van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen te ontdoen door ze aan een ander af te geven, tenzij afgifte plaatsvindt overeenkomstig de in dat artikel genoemde wijzen. Afgifte aan bevoegde inzamelaars, vervoerders of handelaars is toegestaan. Afgifte aan een bemiddelaar is niet toegestaan op grond van artikel 10.37 Wm.

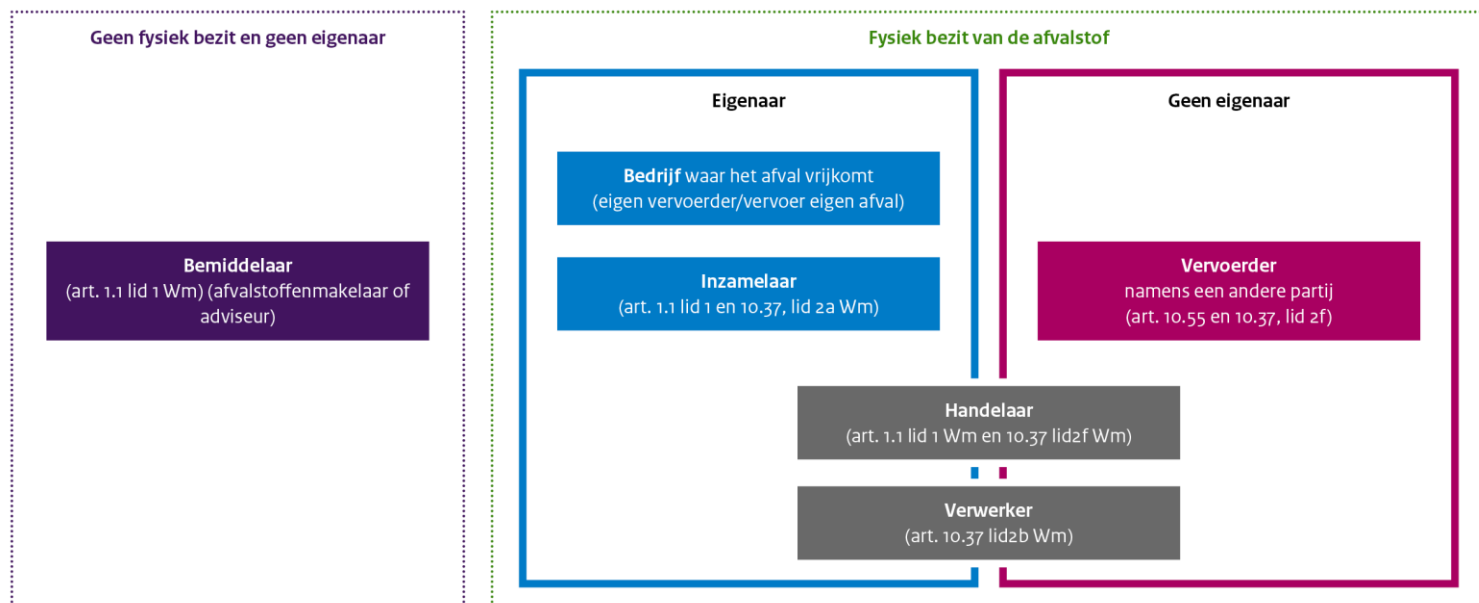
Afgifte, bezit en eigendom

Door afgifte van een afvalstof krijgt een andere rechtspersoon of natuurlijk persoon het bezit van de afvalstof. Met bezit wordt uitsluitend bedoeld dat die persoon de afvalstof onder zich heeft. De eigendomsverhouding van de afvalstof in goederenrechtelijke zin is daarbij irrelevant, tenzij in de betreffende tekst van het CMP anders is bepaald. Bij afgifte aan een inzamelaar gaat het eigendom van de afvalstof bijvoorbeeld altijd over naar de inzamelaar. Bij afgifte aan een vervoerder per definitie nooit (zie paragraaf 3.2.5 Wanneer sprake is van vervoeren).

Bij afgifte gaat het bezit van een afvalstof over van de ene persoon naar een andere. Degene die het afval afgeeft hoeft overigens niet per se fysiek bij de afgifte aanwezig te zijn (bijvoorbeeld als een aannemer niet aanwezig is op het moment dat de vervoerder of inzamelaar een container bouw- en sloopafval komt ophalen).

Figuur 1 geeft weer of de inzamelaar, vervoerder, bemiddelaar, handelaar en verwerker op grond van de Wet milieubeheer het fysieke bezit en/of eigendom van een afvalstof hebben. Dit is een hulpmiddel om vast te stellen of sprake is van een handelaar, bemiddelaar, inzamelaar of vervoerder.

Figuur 1: Bezit en eigendom van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen op grond van de Wm

Artikel 10.37 Wet milieubeheer

Op grond van artikel 10.37, eerste lid, van de Wet milieubeheer (Wm) is het zich door afgifte aan een ander ontdoen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen verboden, tenzij de afvalstoffen worden afgegeven aan een persoon genoemd in het tweede lid van dat artikel. Het tweede lid van artikel 10.37 Wm luidt:

Het verbod geldt niet indien bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen worden afgegeven aan een persoon:

a. die krachtens artikel 10.45 of 10.48 Wm bevoegd is de betrokken afvalstoffen in te zamelen;

Dit betekent dat afgifte plaats mag vinden aan iemand die beschikt over een inzamelvergunning, of aan iemand die als inzamelaar geregistreerd is op de VIHB-lijst. Volgens de definitie van inzamelen in het CMP zie paragraaf 3.2.4 Wanneer sprake is van inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen worden bij het inzamelen afvalstoffen opgehaald en heeft de inzamelaar de eigendom van de afvalstoffen.

b. die bevoegd is de betrokken afvalstoffen nuttig toe te passen of te verwijderen:

1. krachtens hoofdstuk 8 van deze wet of artikel 4.3 van de Omgevingswet of op grond van een omgevingsvergunning;

Dit betekent dat afgifte mag plaatsvinden aan een persoon die een vergunning heeft voor het verwerken van de betreffende afvalstoffen, of die de betrokken afvalstoffen op basis van een melding op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving verwerkt. Afgifte aan een afvalverwerker dus.

2. op grond van een krachtens artikel 10.2, tweede lid, van de Wm verleende vrijstelling of een ontheffing krachtens artikel 10.63, eerste of tweede lid, van de Wm van het verbod, bedoeld in artikel 10.2, eerste lid van de Wm;

Artikel 10.2 Wm heeft door de inwerkingtreding van de Omgevingswet uitsluitend betrekking op huishoudelijke afvalstoffen. Dit artikel heeft weinig waarde meer, omdat het verbod van artikel 10.37, eerste lid, van de Wm alleen betrekking heeft op de afgifte van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen.

3. krachtens artikel 10.52 van de Wm;

Dit betekent dat afgifte mag plaatsvinden aan iemand die een mobiele breker conform het Besluit bouwwerken leefomgeving (kortdurend) inzet buiten een locatie waar (andere) milieubelastende activiteiten plaatsvinden. Dit betekent overigens niet dat de aanvoer van afvalstoffen van buiten de slooplocatie plaats mag vinden. Tevens mogen afvalstoffen (grond, bagger of bouwstoffen) worden afgegeven aan een persoon die deze afvalstoffen conform het Besluit activiteiten leefomgeving nuttig toepast op of in de bodem.

4. op grond van een krachtens artikel 10.54, derde lid, van de Wm verleende vrijstelling of een ontheffing krachtens artikel 10.63, tweede lid, van de Wm van het verbod, bedoeld in artikel 10.54, eerste lid van de Wm;

Dit betekent dat afgifte mag plaatsvinden aan iemand die toestemming heeft om gevaarlijke afvalstoffen tijdens het inzamelen of vervoeren daarvan nuttig toe te passen, te verwijderen of te mengen.

c. die krachtens artikel 10.50 van de Wm is vrijgesteld van de verplichtingen, gesteld bij of krachtens de artikelen 10.38 tot en met 10.40, 10.45, 10.46 en 10.48 van de Wm;

Dit betekent dat het verbod om afvalstoffen af te geven niet geldt in die gevallen waarin sprake is van een retourlogistiek systeem als bedoeld in artikel 10.50 van de Wm.

d. die op grond van een omgevingsvergunning bevoegd is afvalstoffen aan boord van een vaartuig of luchtvaartuig te nemen met het oogmerk ze te lozen;

Dit betekent dat afvalstoffen ook afgeven mogen worden aan een persoon die een vergunning op grond van de Waterwet heeft om die afvalstoffen in oppervlaktewater te brengen.

e. die in een ander land dan Nederland is gevestigd, en die overeenkomstig de EG-verordening overbrenging van afvalstoffen (EVOA) en titel 10.7 van de Wm die afvalstoffen naar dat land brengt;

Dit betekent dat afval mag worden afgegeven aan buitenlandse bedrijven in overeenstemming met de EVOA. Buitenlandse inzamelaars en vervoerders waaraan het afval in Nederland wordt afgegeven moeten ook een VIHB-registratie hebben.

f. die krachtens artikel 10.55 van de Wm bevoegd is de betrokken afvalstoffen te vervoeren of te verhandelen.

Dit betekent dat afgifte mag plaatsvinden aan iemand die als vervoerder of handelaar geregistreerd staat op de VIHB-lijst.

Inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Op grond van artikel 10.45 [Wet milieubeheer](#) is het verboden afvalstoffen in te zamelen zonder vermelding op een lijst van inzamelaars, vervoerder, handelaars of bemiddelaars (VIHB-lijst) of zonder vergunning. Vermelding op de VIHB-lijst geldt ook voor inzamelvergunninghouders. De

verplichting geldt voor het beroepsmatig inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (artikel 8 [Bia](#)). De inzamelvergunningplichtige afvalstoffen staan in artikel 9 [Bia](#).

Artikel 10.49 Wm geeft een niet-uitputtende opsomming van voorschriften die de ILT aan de inzamelvergunning kan verbinden. Deze voorschriften kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de maximale duur van het inzamelen en het voorhanden hebben van afvalstoffen in een inzamelmiddel. Het toetsingskader hiervoor staat in paragraaf 3.2.4 Wanneer sprake is van inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

Titel 10.6 van de Wm heeft betrekking op het beheer van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Voor het toepassen van de regels van deze titel zijn ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen gelijkgesteld aan bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen. Voorafgaand aan het inzamelen is sprake van huishoudelijke afvalstoffen. Op het moment dat huishoudelijke afvalstoffen in een inzamelmiddel worden gebracht, moeten ze als bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd en is voor het inzamelen mogelijk registratie op de VIHB-lijst verplicht. Dus op het moment dat huishoudelijk afval in een brengvoorziening (bijvoorbeeld glasbak, textielbak of ondergrondse restafvalcontainer) of in de vuilniswagen is gegooid, dan is sprake van bedrijfsafval.

Verwerken van gevaarlijk afval tijdens inzamelen of vervoeren

Op grond van artikel 10.54 [Wet milieubeheer](#) (Wm) is het verboden gevaarlijke afvalstoffen tijdens het inzamelen of vervoeren daarvan:

- anders dan handmatig (machinaal) te scheiden; of
- te mengen, daaronder mede begrepen verdunnen, met andere categorieën van afvalstoffen of niet-afvalstoffen. De afvalcategorieën staan in bijlage II bij het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal).

Een inzamelaar of vervoerder mag afvalstoffen tijdens het inzamelen of vervoeren verdunnen, mengen met andere categorieën van afvalstoffen of mengen met niet-afvalstoffen als door Gedeputeerde Staten een ontheffing is verleend op grond van artikel 10.63 lid 2 Wm. Een inzamelaar kan ook met een inzamelvergunningaanvraag toestemming vragen voor het mengen van gescheiden afgegeven gevaarlijke afvalstoffen met afvalstoffen die behoren tot andere afvalcategorieën of met niet-afvalstoffen. Een inzamelaar kan deze vergunning alleen aanvragen voor het mengen van inzamelvergunningplichtig gevaarlijk afval. Op deze activiteit is paragraaf 4 Toetsingskaders mengen van afvalstoffen van 'Mengen van afvalstoffen' van toepassing. In de overige gevallen moet het bedrijf de afvalstoffen tijdens het inzamelen gescheiden houden conform artikel 1b [Bia](#) en 10.54 Wm.

Verwerken van afvalstoffen in een transportmiddel

Het verwerken van afvalstoffen in een transportmiddel is een activiteit die vergunningplichtig kan zijn op grond van het Bal. De Omgevingswet is niet van toepassing op onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan, die bij of krachtens een andere wet (bijvoorbeeld de vervoerswetgeving) uitputtend zijn geregeld, tenzij uit de bepalingen van deze wet anders blijkt (artikel 1.4 Omgevingswet).

Een voorbeeld waarbij het Bal wel van toepassing is, is het verbranden van oliehoudend afval in een inzamelmiddel. Artikel 3.184 lid 3 onder a Bal geeft aan dat het Bal niet van toepassing is op het vervoeren en inzamelen van afvalstoffen en de activiteiten die daar 'logischerwijs' onderdeel van uitmaken, zoals opbulken, mengen en scheiden. Het verbranden van afvalstoffen maakt echter geen onderdeel uit van inzamelen of vervoeren, zodat artikel 3.184 lid 3 onder a Bal niet van toepassing is. Het verbranden is vergunningplichtig op grond van artikel 3.40e (paragraaf 3.2.15) van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het bevoegd gezag toetst deze activiteit aan het betreffende afvalplan en/of de relevante toetsingskaders van de hoofdstukken van het CMP.

Vervoeren, handelen of bemiddelen van afvalstoffen

Op grond van artikel 10.55 [Wet milieubeheer](#) moeten bedrijven zijn vermeld op de lijst van vervoerders, handelaars en bemiddelaars (VIHB-lijst) als zij:

- bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen voor anderen tegen vergoeding vervoeren;
- bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen verhandelen; of
- voor anderen bemiddelen bij het beheer van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen.

Uitleg van het begrip vervoeren staat in paragraaf 3.2.5 'Wanneer sprake is van vervoeren'.

3.1.3 Besluit inzamelen afvalstoffen

Het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia) bevat regels voor het inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Artikel 9 Bia vermeldt voor welke afvalstoffen een inzamelvergunning vereist is. Het betreft de volgende drie afvalstromen:

a. Afgewerkte olie

Afgewerkte olie betreft elke soort minerale of synthetische smeerolie of industriële olie die ongeschikt is geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk bestemd was, waaronder in ieder geval worden begrepen gebruikte olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische oliën (artikel 1 lid 1 onder a Bia).

b. Klein gevaarlijk afval (kga)

Volgens artikel 1 lid 1 onder c Bia betreft kga gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in een van de volgende categorieën waarvan de houder zich ontdoet door afgifte:

1. In een hoeveelheid van ten hoogste 200 kilogram per afvalstof per afgifte:
 - laboratoriumchemicaliën;
 - restanten van de toepassing van amalgaam in de tandheelkunde;
 - afvalstoffen afkomstig van de toepassing van verven, lakken, beitsen en andere soortgelijke vloeibare en pasteuze middelen;
 - fotografisch gevaarlijke afvalstoffen;
 - zuren, logen, galvanische en etsbaden die zijn gebruikt voor de reiniging of bewerking van metaaloppervlakken, voor het opbrengen van een beschermende metaallaag op producten of halffabricaten dan wel voor het ontlakken van geverfde producten;
2. In een hoeveelheid van ten hoogste 200 liter per afgifte in verpakking: afgewerkte olie, indien:
 - het gehalte aan polychloorbifenylen kleiner is dan of gelijk is aan 0,5 mg/kg (as received) per congeener 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180; en,
 - waarvan het gehalte aan organische halogeenverbindingen, berekend als chloor, kleiner is dan of gelijk is aan 1000 mg/kg (as received); en
 - die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd niet is vermengd is met andere stoffen; en
 - die na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd separaat is afgetapt/verzameld en opgeslagen/opgebult.

c. Scheepsafvalstoffen

Volgens artikel 1 lid 1 onder d Bia zijn scheepsafvalstoffen afvalstoffen die bij het in bedrijf zijn of het onderhoud van een schip aan boord ontstaan, bestaande uit:

1. bilgewater, afgewerkte olie en overige olie- en vethoudende afvalstoffen,
2. gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij reinigingswerkzaamheden,
3. andere afvalstoffen dan bedoeld onder 1° of 2°, voor zover het gevaarlijke afvalstoffen betreft.

Het toetsingskader voor het verlenen van een inzamelvergunning staat in paragraaf 3.2.8 'Inzamelen van vergunningplichtige afvalstoffen'.

3.1.4 Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen

Gemeenten zorgen voor het gescheiden inzamelen van bioafval, papier/karton, metaal, kunststof, glas, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, textiel en gevaarlijke afvalstoffen. De gemeente kan in de afvalstoffenverordening of het omgevingsplan in bepaalde gevallen aangeven wanneer gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval niet vereist is. Dit is verder uitgewerkt in [Decentrale regels](#) en in [Afvalscheiding](#).

3.2 Toetsingskaders CMP

Deze paragraaf bevat het toetsingskader voor het handelen in afvalstoffen en het bemiddelen, inzamelen of vervoeren van afvalstoffen. Dit toetsingskader begint met uitleg van de in de Wet milieubeheer opgenomen begrippen handelen, bemiddelen, inzamelen en vervoeren. Bij inzamelen en vervoeren kan sprake zijn van beroepsmatige en niet-beroepsmatige activiteit. Vervolgens bevat deze paragraaf voor bedrijven en ILT het toetsingskader voor het verlenen van inzamelvergunningen.

3.2.1 Wanneer sprake is van handelen

Een afvalstoffenhandelaar is een natuurlijke of rechtspersoon die als verantwoordelijke optreedt bij het bedrijfsmatig aankopen en vervolgens verkopen van afvalstoffen met inbegrip van natuurlijke of rechtspersonen die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben (definitie van artikel 1.1 [Wet milieubeheer](#)). Op grond van artikel 10.37 lid 2 Wm mogen afvalstoffen aan een handelaar worden afgegeven. Het is echter alleen mogelijk om afval fysiek af te geven aan een handelaar, indien hij over een locatie beschikt, waar hij deze afvalstoffen op grond van een vergunning of op grond van algemene regels mag accepteren. Beschikt een handelaar niet over of maakt hij geen gebruik van een dergelijke locatie, dan kunnen de afvalstoffen niet fysiek aan hem worden afgegeven.

3.2.2 Wanneer sprake is van bemiddelen

Een afvalstoffenmakelaar is een natuurlijke of rechtspersoon die voor anderen bedrijfsmatig de verwijdering of de nuttige toepassing van afvalstoffen organiseert, met inbegrip van de natuurlijke of rechtspersonen die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben (artikel 1.1 lid 1 [Wet milieubeheer](#)).

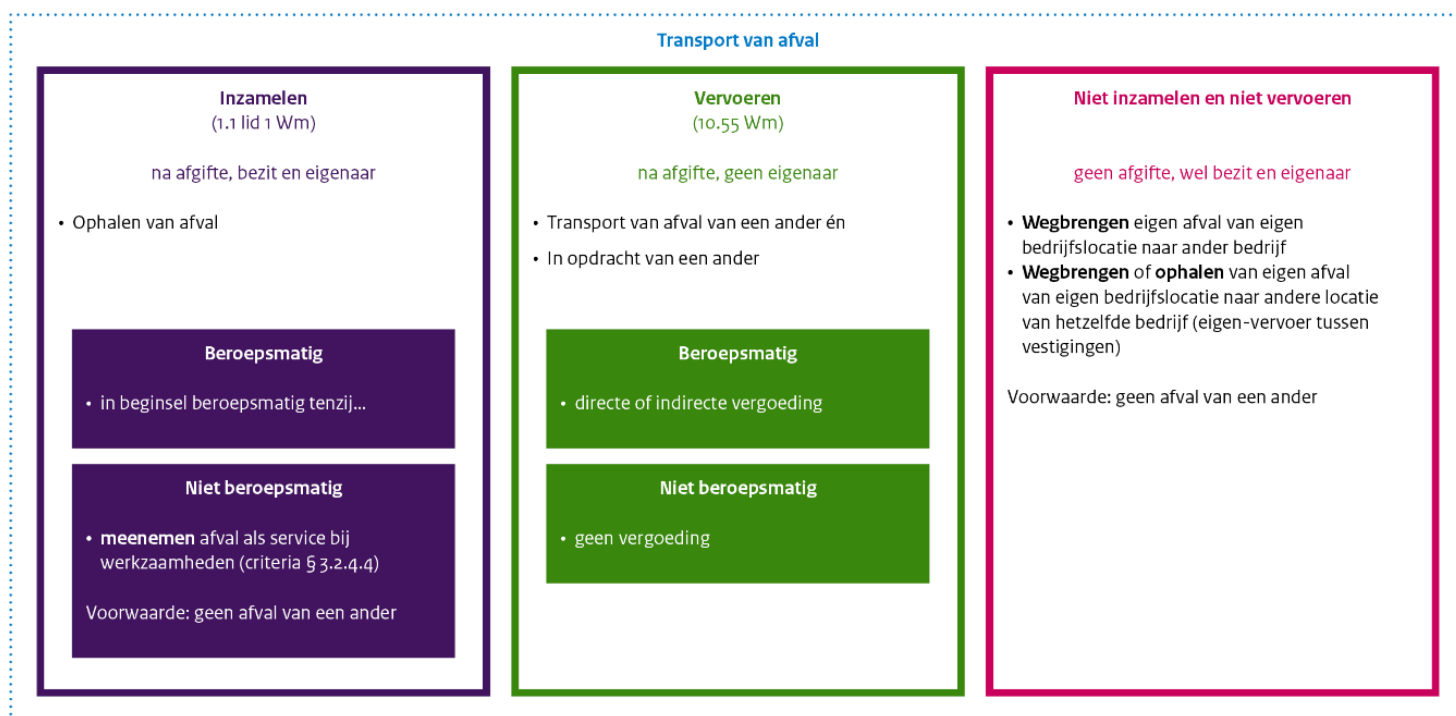
Toelichting:

- In het CMP gebruiken wij de term bemiddelaar in plaats van afvalstoffenmakelaar. In de praktijk wordt ook vaak de term adviseur gebruikt. De naam waaronder een afvalstoffenmakelaar zijn activiteiten uitvoert, is niet relevant.
- Een bemiddelaar zorgt ervoor dat afvalstoffen van een ontdoener bij een verwerker terechtkomen. Uit artikel 10.55 Wm volgt dat de bemiddelaar niet eigenaar van het afval is. Het bemiddelen gebeurt in opdracht van de ontdoener of van de verwerker van afvalstoffen.
- Volgens bovenstaande definitie zou de bemiddelaar het fysieke bezit van de afvalstoffen kunnen hebben. De bemiddelaar mag het afval echter niet accepteren op grond van 10.37 Wm. Daardoor kan geen sprake zijn van opslag, verwerken of ander fysiek bezit van afvalstoffen door een bemiddelaar.
- Met de bemiddeling in het beheer van afvalstoffen wordt niet bedoeld bemiddeling in financiële aspecten rondom het beheer van afvalstoffen. Bijvoorbeeld als in een contract voor financiële bemiddeling bepalingen staan die dwingen tot het uitvoeren of nalaten van handelingen met een afvalstof. In dat geval beperkt de bemiddeling zich niet tot alleen financiële aspecten, maar vanwege de bepalingen over de handelingen ook over beheer van afvalstoffen. In dat geval is dus ook sprake van het bemiddelen in het beheer van afvalstoffen.

3.2.3 Transport van afvalstoffen

Bij het transport van afvalstoffen maakt de Wet milieubeheer onderscheid in inzamelen en vervoeren. In sommige gevallen is geen sprake van inzamelen en vervoeren in de zin van de [Wet milieubeheer](#), zoals bij eigen vervoer. Voor het niet-beroepsmatig inzamelen of vervoeren van afvalstoffen geldt geen inzamelvergunning- of de VIHB-registratieplicht. Dit voorkomt onnodige administratieve lasten voor niet-beroepsmatige inzamelaars en vervoerders. Figuur 2 bevat een schematische voorstelling van het transport van afvalstoffen en geeft aan of sprake is van beroepsmatige of niet-beroepsmatig inzamelen of vervoeren.

Figuur 2: Schematische voorstelling van het transport van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

3.2.4 Wanneer sprake is van inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

In de definitie van artikel 1.1, eerste lid, [Wet milieubeheer](#) (Wm) staat dat met inzamelen wordt bedoeld het verzamelen van afvalstoffen, met inbegrip van voorlopig sorteren en de voorlopige opslag van afvalstoffen, en het transporteren van deze afvalstoffen naar een afvalverwerkingsinstallatie. Het CMP verduidelijkt deze definitie door aan te geven dat afvalstoffen bij het inzamelen worden opgehaald, de afvalstoffen ook kunnen worden getransporteerd naar een toepassingslocatie en de inzamelaar het eigendom van de afvalstoffen overneemt op het moment van afgifte als de ontdoener een andere persoon is.

Toelichting:

- Inzamelen van afvalstoffen gaat altijd vooraf door het ontdoen door afgifte. Dit volgt uit artikel 10.37 lid 2 Wm. Bij inzamelen bij een andere persoon wordt de inzamelaar eigenaar van het afval dat door de ontdoener is aangeboden.
- Inzamelen kan ook betrekking hebben op het beroepsmatig inzamelen van afval bij eigen locaties. Onder het zich door afgifte ontdoen van afvalstoffen valt immers ook het voor nuttige toepassing of verwijdering brengen van afvalstoffen van een locatie naar een elders gelegen locatie die aan dezelfde natuurlijke of rechtspersoon behoort (artikel 1.1 lid 3 Wm).
- Inzamelen van afvalstoffen kan een beroepsmatige of niet-beroepsmatige activiteit zijn. Van beroepsmatige inzameling is geen sprake indien het bedrijf zich niet met afvalbeheer bezighoudt. Het meenemen van afvalstoffen die ontstaan bij eigen werkzaamheden op een locatie van derden is geen beroepsmatig inzamelen. Bijvoorbeeld een hovenier die snoeiafval meeneemt of een schilder die gebruikte verf blikken meeneemt. Wanneer een professionele afvalinzamelaar of verwerker bij de hovenier of schilder het verzamelde afval komt halen, is wel sprake van beroepsmatig inzamelen.
- Uit de definitie van inzamelen volgt verder dat het niet de bedoeling is om uitsluitend de handelingen 'voorlopige sortering' en 'voorlopige opslag', dus zonder voorafgaand vervoer, te beschouwen als inzamelen. Bijvoorbeeld het door een bedrijf op de eigen locatie opslaan van door een ontdoener daarheen gebrachte afvalstoffen, bijvoorbeeld in het kader van oud voor nieuw, is geen inzamelen maar opslag voorafgaand aan inzamelen. Het ophalen van de verzamelde afvalstoffen bij een dergelijke locatie door een professionele inzamelaar of verwerker is wel inzameling.

3.2.4.1 Duur van inzamelen

Hiervoor is beschreven wanneer op grond van de [Wet milieubeheer](#) sprake is van inzamelen. Tijdens het inzamelen kunnen afvalstoffen maximaal:

- twee maal 24 uur aanwezig zijn in een inzamelvoertuig; of
- 30 maal 24 uur aanwezig zijn in een inzamelvaartuig.

Indien de partij afvalstoffen achtereenvolgens met behulp van verschillende inzamelmiddelen wordt afgevoerd, geldt de termijn voor al deze inzamelmiddelen tezamen. Bij het inzamelen met inzamelvaartuigen, moet de partij na 30 dagen zijn afgegeven aan een verwerker. Als afvalstoffen na de duur van het inzamelen nog aanwezig zijn in een inzamelvoertuig of -vaartuig, dan is sprake van opslaan na inzameling (zie paragraaf 2.2.3 'Opslaan van afval in een inzamelmiddel').

3.2.4.2 Inzamelaar is eigenaar van het afval

De inzamelaar is eigenaar van het afval en bepaalt wat met het afval gebeurt. In tegenstelling tot de vervoerder die geen eigenaar van het afval is (zie ook paragraaf 3.2.5 'Wanneer sprake is van vervoeren').

3.2.4.3 Beroepsmatig inzamelen

Inzamelen van afvalstoffen is in beginsel een beroepsmatige activiteit. Indien de opdrachtgever aangeeft dat de werkzaamheden (ook en specifiek) gericht moeten zijn op het afvoeren van afvalstoffen dan is sprake van afgifte en dus van beroepsmatig inzamelen.

Voorbeelden, niet limitatief, van beroepsmatig inzamelen

- Het meenemen van sloopafval dat vrijkomt bij de activiteiten van een sloopbedrijf.
- Het afvoeren van asbesthoudend afval door saneringsbedrijven.
- Het meenemen van groenafval door een hovenier die opdracht heeft gekregen om een rotte boom te rooien. Dit is beroepsmatig inzamelen, omdat de opdrachtgever bepaalt dat een afvalstof (rotte boom) moet worden meegenomen.
- Het meenemen van verpakkingen van verf, lijm, kit, hars en van overige gevaarlijke stoffen door een afvalinzamelaar. Dit is beroepsmatig inzamelen, omdat de bedrijfsvoering van deze inzamelaar zich richt op afvalstoffenbeheer voor klanten.
- Het meenemen van oliehoudend afval door een bedrijf dat specifiek de opdracht heeft om de olie te komen vervangen en/of specifiek opdracht heeft om ook andere olie tegelijkertijd mee te nemen. Dit is beroepsmatig inzamelen, omdat de opdrachtgever bepaalt dat een afvalstof (andere olie) moet worden meegenomen.
- Het meenemen van lampen, waaronder defecte, door een installatiebedrijf dat opdracht heeft gekregen om alle lampen te vervangen. Dit is beroepsmatig inzamelen, omdat de opdrachtgever bepaalt dat een afvalstof (oude lampen) moeten worden meegenomen.
- Het namens een verkoopbedrijf ophalen van een defecte wasmachine bij een particulier door een professionele afvalinzamelaar, omdat de bedrijfsvoering van een professionele inzamelaar zich richt op afvalstoffenbeheer voor klanten.

3.2.4.4 Niet beroepsmatig inzamelen

Het meenemen van afvalstoffen als serviceverlening aan klanten kan een vorm van niet-beroepsmatig inzamelen zijn.

Het meenemen van afvalstoffen die ontstaan bij eigen werkzaamheden op een locatie van derden in het Bia en het Bal

Het meenemen van afvalstoffen die ontstaan bij eigen werkzaamheden op een locatie van derden wordt gezien als niet beroepsmatig inzamelen. Dit is in overeenstemming met het Bia. Volgens het Bal (met name paragraaf 3.2.13 Bal) is er echter geen sprake van inzameling wanneer een bedrijf op locatie, bij een ander, werkzaamheden verricht en zijn afvalstoffen die bij de werkzaamheden vrijkomen, meeneemt naar de eigen bedrijfslocatie. Bij opslag op de eigen bedrijfslocatie is in dat geval sprake van de opslag van afval voorafgaand aan inzameling of afgifte.

Aangezien de doelstelling van dit toetsingskader is om vast te stellen of er sprake is van beroepsmatige of niet beroepsmatige inzameling in overeenstemming met het Bia zal hier de interpretatie van het Bia worden aangehouden. Als echter elders in het CMP het Bal van toepassing is zal de interpretatie van het Bal daar aangehouden moeten worden.

Inzamelen van afvalstoffen kan niet-beroepsmatig zijn als het een activiteit is die als vorm van serviceverlening wordt uitgevoerd. Hierbij moet het uitsluitend gaan om het verzamelen van afval dat is ontstaan bij en onlosmakelijk is verbonden met de – buiten de eigen locatie uitgevoerde – bedrijfsactiviteiten van het bedrijf dat het afval transporteert. Daarbij moet het activiteiten betreffen die niet primair zijn gericht op het verzamelen van afval. Uit de opdracht van de ontdoener aan het bedrijf dat het afval transporteert, moet dit blijken.

Samengevat is van niet-beroepsmatige verzameling sprake als afvalstoffen als vorm van serviceverlening worden meegenomen bij een – buiten de eigen locatie uitgevoerde – activiteit waarbij:

- De opdrachtgever opdracht geeft tot het uitvoeren van bepaalde onderhouds-, bouw- of herstelwerkzaamheden of diensten. én
- Deze werkzaamheden of diensten niet zijn gericht op het afvoeren van afvalstoffen. én
- De opdrachtgever aan de opdrachtnemer overlaat op welke wijze de werkzaamheden of diensten worden uitgevoerd. én
- Bij de werkzaamheden of diensten afvalstoffen kunnen ontstaan. én
- De opdrachtnemer bepaalt wanneer welke afvalstoffen en in welke mate vrijkomen. én
- Dit voorgaande blijkt uit een contract en de feitelijke omstandigheden.

Overigens is ook in deze situatie de persoon van de locatie waar de werkzaamheden worden uitgevoerd in beginsel de ontdoener van de afvalstoffen die op die locatie vrijkomen. Als een bedrijf (onderhouds)werk uitvoert waarbij de houder van de locatie geen specifieke invloed heeft op het ontstaan van het afval, is sprake van afval dat bij eigen bedrijfsactiviteiten van het onderhoudsbedrijf ontstaat. Het kan zijn dat de persoon van de locatie waar het afval ontstaat en het bedrijf dat de activiteiten uitvoert, vooraf hebben afgesproken dat de persoon van de locatie waar de afvalstoffen zijn ontstaan eigenaar van het afval blijft en zelf zorgt voor de afvoer. Afhankelijk van de afspraken die dan bij de afgifte worden gemaakt over het eigendom van het afval, is sprake van verzamelen of vervoeren.

Voorbeelden van niet-beroepsmatig verzamelen

- Het verzamelen van papier en/of textiel door verenigingen en andere niet-commerciële organisaties.
- Het afvoeren van gemaaid gras door een loonwerkbedrijf dat opdracht heeft bermen te maaien.
- Het meenemen van bij eigen activiteiten vrijkomend groenafval door een hovenier die opdracht heeft onderhoudswerk aan tuinen of plantsoenen uit te voeren.
- Het meenemen van bij eigen activiteiten vrijkomend bouwafval (bijvoorbeeld overtollig hout, lege verpakkingen, rotte houten planken) door een bedrijf dat bouw- en herstelwerkzaamheden uitvoert.
- Het meenemen van verpakkingen van verf, lijm, kit, hars en van overige afvalstoffen door een schildersbedrijf dat opdracht heeft gekregen om schilderwerkzaamheden uit te voeren, voor zover de afvalstoffen bij deze werkzaamheden zijn vrijgekomen.
- Het meenemen van apparaten door een bedrijf dat elektrische apparatuur verhuurt en onderhoudt en deze apparaten omwisselt als ze in het afvalstadium zijn geraakt.
- Het meenemen door een reinigingsbedrijf van afval afkomstig van het reinigen van installaties, voor zover die installaties vooraf op de geëigende manier zijn leeggemaakt en de daarin voorkomende restanten vooraf als afvalstoffen zijn afgevoerd.
- Het meenemen van lampen door een installatiebedrijf dat opdracht heeft gekregen om ervoor te zorgen dat de verlichting van een kantoor in goede staat is en op een bepaald moment beslist om lampen te vervangen en af te voeren.
- Het door een verkoper van huishoudelijke apparaten bij een particulier meenemen van een oude wasmachine bij leveren van een nieuwe.
- Het meenemen van smeervet, afgewerkte olie en olie- en vethoudend afval dat bij onderhoud ontstaat door het bedrijf dat opdracht heeft om dit onderhoud aan voorzieningen en installaties uit te voeren.

3.2.5 Wanneer sprake is van vervoeren

Met vervoeren wordt bedoeld het tegen een vergoeding transporteren van afvalstoffen in opdracht van een ander (artikel 10.55 [Wet milieubeheer](#)). Bij het vervoeren van afvalstoffen handelt degene die de afvalstoffen transporteert, in opdracht van ofwel de ontdoener ofwel de ontvanger (in de zin van artikel 10.37 Wm) van de afvalstoffen. De vervoerder heeft het afval wel fysiek in het bezit tijdens het transport.

Toelichting:

- Beroepsvervoerders zijn bedrijven die voor anderen tegen vergoeding goederen vervoeren. Van beroepsmatig vervoer van afvalstoffen is sprake indien een beroepsvervoerder (ook) gevaarlijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen vervoert. Het is daarbij niet van belang welk aandeel deze afvalstoffen hebben in de totale hoeveelheid te vervoeren goederen.
- Als het eigendom van het afval overgaat van de persoon die zich van het afval ontdoet naar de transporteur, dan is geen sprake van vervoeren maar van inzamelen. Ook bij het meenemen van afvalstoffen die vrijkomen bij bedrijfseigen activiteiten, is vrijwel altijd sprake van inzamelen. Zie verder paragraaf 3.2.4 'Wanneer sprake is van inzamelen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen'.

Vervoerder is geen eigenaar van het afval

De vervoerder is niet de eigenaar van het afval (artikel 10.55 [Wet milieubeheer](#)). Een transporthandeling valt alleen onder het begrip vervoeren, als sprake is van vervoeren voor een derde partij. De verantwoordelijkheid voor de afvalstoffen is bij een vervoerder afhankelijk van de contractuele relatie tussen de ontdoener en de ontvanger. De bestemming van het transport speelt bij de beoordeling van vervoeren geen rol. Bijvoorbeeld als een onderneming in opdracht van een detaillist producten en afvalstoffen vervoert, dan is sprake van beroepsmatig vervoer van afvalstoffen.

Vergoeding

Bij een transport waarbij geen sprake is van een directe of indirecte vergoeding, is geen sprake van beroepsmatig vervoeren. Een vergoeding kan een financiële vergoeding zijn, maar ook een vergoeding in natura al dan niet impliciet of toekomstig. Het verrekenen van de kosten voor het transport met andere kosten wordt gezien als een indirecte vergoeding.

3.2.6 Transport dat geen inzamelen of vervoeren is

Van inzamelen of vervoeren in de zin van de [Wet milieubeheer](#) is geen sprake als:

- een bedrijf afvalstoffen wegbrengt of ophaalt die op zijn eigen locatie zijn ontstaan; én
- dit bedrijf zich niet met afvalbeheer bezighoudt; én
- de afvalstoffen vrijkomen bij de bedrijfsvoering van het bedrijf.

Een voorbeeld is eigen-vervoer tussen vestigingen. Bij eigen-vervoer tussen vestigingen is sprake van het transport van afvalstoffen die uitsluitend afkomstig zijn van en bestemd zijn voor de eigen onderneming. Een registratieplicht voor eigen-vervoerders zou, gezien vanuit het perspectief van het toezicht en de handhaving, geen wezenlijke toegevoegde waarde hebben. Degene bij wie de afvalstoffen zijn ontstaan, of die de afvalstoffen heeft ontvangen, moet deze veelal reeds registreren of melden. Bij het transport van afvalstoffen die uitsluitend afkomstig zijn van en bestemd zijn voor de eigen onderneming, zijn geen andere partijen betrokken. Voor deze activiteit zijn er dan ook geen redenen om een registratieplicht van toepassing te laten zijn.

3.2.7 Retourlogistiek

Of bij retourlogistiek sprake is van inzamelen of vervoeren, is afhankelijk van degene die het transport uitvoert. Van retourlogistiek is sprake, wanneer degene die bepaalde producten (bijvoorbeeld levensmiddelen bij een supermarkt) aflevert, vergelijkbare producten in de afvalfase (bijvoorbeeld lege verpakkingen, pallets, producten waarvan de verkoopdatum is overschreden of andere onverkoopbare producten) weer meeneemt. In de praktijk worden gelijktijdig ook vaak afvalstoffen meegenomen die in de supermarkt zijn ontstaan zoals meubilair, tl-lampen, batterijen, etc. Dat is eveneens niet-beroepsmatige inzameling.

Retourlogistiek

De Wet milieubeheer kent het begrip 'retourlogistiek' niet, maar in de praktijk is het wel een vaak voorkomend begrip. Bij retourlogistiek neemt degene die bepaalde producten aflevert, vergelijkbare producten in de afvalfase weer mee. In de praktijk worden gelijktijdig ook vaak andere afvalstoffen meegenomen die op de locatie ontstaan. Retourlogistiek is een efficiënt transportsysteem waarbij bedrijven ervoor zorgen dat zo min mogelijk transportkilometers gemaakt hoeven te worden.

Afhankelijk van degene die het transport uitvoert, is sprake van eigen-vervoer of beroepsmatig vervoer of beroepsmatig inzamelen. Indien een bedrijf over meerdere winkels en één of meerdere distributiecentra

beschikt en zelf de producten brengt en afvalstoffen ophaalt, is sprake van eigen-vervoer van afvalstoffen. Dit bedrijf kan ook een vervoerder of een inzamelaar inschakelen. In die gevallen is sprake van beroepsmatig vervoer of inzamelen.

In het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en de bijbehorende regeling is beoogd om voor daarbij aangegeven gevallen een vrijstelling van de meldings- en registratieverplichtingen te verlenen wanneer sprake is van afgifte en ontvangst van afvalstoffen in het kader van retourlogistiek of retourstromen. Enkele vrijstellingen zijn hieronder vermeld.

Ontvangstmelding

Het distributiecentrum hoeft de ontvangst van door haar ingenomen afvalstoffen afkomstig van de eigen filialen niet te melden, indien op het terrein van het distributiecentrum een opslagcapaciteit van minder dan 50 m³ aanwezig is voor het overslaan van bedrijfsafvalstoffen, die van buiten die locatie afkomstig zijn, en geen andere handelingen met afvalstoffen worden uitgevoerd.

Het distributiecentrum hoeft de ontvangst van afvalstoffen afkomstig van de eigen filialen evenmin te melden, indien het bedrijfsafvalstoffen betreft die naar soort en aard vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen. Een voorwaarde hierbij is dat deze afvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen in het distributiecentrum. Het voorgaande betekent dat de ontvangst op het distributiecentrum van de volgende niet-gevaarlijke afvalstoffen zonder ontvangstmelding kan plaatsvinden:

- verpakkingsmateriaal, pallets, producten waarvan de verkoopdatum is overschreden en onverkoopbare of defecte verkoopwaar;
- afvalstoffen van huishoudens die door een filiaal worden ingenomen, zoals defecte artikelen die binnen garantietermijn worden teruggenomen of afvalstoffen die worden ingenomen ter uitvoering van een verplichting opgelegd bij een algemene maatregel van bestuur van de Wet milieubeheer (bijvoorbeeld gerelateerd aan statiegeld, retourpremie of uitgebreide producentenverantwoordelijkheid);
- restafval, kantoorafval, meubilair en ander afval dat vrijkomt bij de bedrijfsvoering van een filiaal.

Benadrukt wordt verder dat op het distributiecentrum geen verwerkingshandelingen (sorteren, verdichten, scheiden, etc.) mogen worden uitgevoerd.

Indien geen ontvangstmelding plaatsvindt, moeten de betreffende gegevens wel geregistreerd worden (artikel 2 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen).

Begeleidingsbrief

Voor bijna elk transport van afvalstoffen is op grond van het Besluit melden een [begeleidingsbrief](#) nodig. Op deze brief staat onder andere welke afvalstof wordt getransporteerd en wie de afzender, ontdoener en ontvanger zijn. Een begeleidingsbrief is niet nodig voor het transport van bedrijfsafvalstoffen naar soort en aard vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen, waarvan kan worden aangetoond dat deze rechtstreeks worden vervoerd naar het distributiecentrum waar die afvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen. Indien afvalstoffen bij meerdere filialen worden opgehaald en naar een distributiecentrum worden vervoerd, is geen sprake van rechtstreeks vervoer als bedoeld in artikel 11, onder 1 sub f, van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en dus wel een begeleidingsbrief nodig.

3.2.8 Inzamelen van vergunningplichtige afvalstoffen

Voor het inzamelen van de volgende gevaarlijke afvalstoffen geldt een vergunningplicht op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia):

- bepaalde categorieën klein gevaarlijk afval (kg),
- afgewerkte olie en
- bepaalde gevaarlijke scheepsafvalstoffen.

3.2.8.1 Geen beperking aantal inzamelvergunninghouders

In het verleden beperkte het afvalbeleid het aantal inzamelvergunninghouders. Het CMP limiteert het aantal inzamelvergunninghouders niet. De meerwaarde van nieuwe inzamelaars wordt aan de markt overgelaten. Voor het beperken van het aantal inzamelaars is geen afdoende milieuhygiënisch argument aanwezig, waardoor limitering niet in lijn zou zijn met de Europese Dienstenrichtlijn.

3.2.8.2 Voorwaarden en beperkingen van een inzamelvergunning

Het [Bia](#) geeft aan welke gegevens in de aanvraag voor een inzamelvergunning moeten staan. Hiertoe behoort onder andere een beschrijving van de acceptatieprocedure en de administratieve organisatie en interne controle (zie ook hoofdstuk 4 'Acceptatie- en verwerkingsbeleid en

administratieve organisatie en interne controle' van deze leidraad). Indien aan deze vereisten is voldaan, kan de inzamelvergunning al dan niet onder voorwaarden worden verleend.

De inzamelvergunninghouders hebben het recht om in het hele land in te zamelen. De inzamelvergunninghouders hebben geen plicht om afvalstoffen in te zamelen in bepaalde gebieden. De inzamelvergunningen worden verleend voor onbepaalde duur.

3.3 Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Het ~~inzamelen, vervoeren~~, handelen en bemiddelen van afvalstoffen zijn activiteiten die altijd plaatsvinden en van beperkte invloed zijn op de hoogwaardigheid van afvalverwerking, omdat het mengen van afvalstoffen slechts in uitzonderlijke situaties kan worden toegestaan. Voor de toekomst worden momenteel geen wijzigingen van het beleid verwacht.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in [Wat is het CMP?](#).

3.4 Hulpmiddelen en meer informatie

- [Iplo.nl](#): voor uitleg over [Omgevingswet](#).

4. Acceptatie- en verwerkingsbeleid en administratieve organisatie en interne controle

Bedrijven die afvalstoffen innemen, moeten in het algemeen beschikken over een beschrijving van het acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V) en van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). In het A&V beschrijft het bedrijf welke afvalstoffen het accepteert (acceptatiebeleid) en hoe het deze afvalstoffen zelf verwerkt (verwerkingsbeleid). Het doel van de AO/IC is om door technische, administratieve en organisatorische maatregelen een systematische aandacht voor de beheersing van de relevante processen binnen het bedrijf te waarborgen en daarmee de risico's binnen de bedrijfsvoering te minimaliseren.

Belang voor circulaire economie

Het hoofdstuk over A&V en AO/IC voorkomt laagwaardigere verwerking, onnodige emissies door onjuiste verwerking en maakt beter toezicht mogelijk. Het gebruik van een goed AV en AO/IC is dus in het belang van een doelmatig beheer van afvalstoffen.

Doelgroep

De omgevingsdiensten, namens gemeenten en provincies, en de ILT beoordelen de door bedrijven ingediende beschrijvingen van het A&V en de AO/IC. Bedrijven die vergunningplichtige milieubelastende activiteiten met afvalstoffen uitvoeren, bedrijven die inzamelvergunningplichtige activiteiten uitvoeren, omgevingsdiensten en ILT kunnen in dit hoofdstuk lezen aan welke eisen het A&V en de AO/IC moeten voldoen.

4.1 Wet- en regelgeving

Deze paragraaf beschrijft de voorschriften die in de Nederlandse wetgeving zijn opgenomen over het hebben van een beschrijving van het acceptatie en verwerkingsbeleid (A&V) en administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). De volgende paragraaf bevat het toetsingskader voor deze regels.

4.1.1 Omgevingswet

Een groot deel van de vergunningplichtige activiteiten volgt uit de [Omgevingswet](#). In het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal) en de [Omgevingsregeling](#) staat wanneer bedrijven moeten beschikken over beschrijvingen van de procedures van acceptatie van de afvalstoffen en van de AO/IC.

4.1.1.1 Omgevingsregeling

De Omgevingsregeling beschrijft welke gegevens in een vergunningaanvraag moeten worden opgenomen. Elke aanvraag moet een beschrijving van de activiteit bevatten waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd (artikel 7.3 onder a Omgevingsregeling). Daarnaast moeten bij een vergunningaanvraag voor het verrichten van activiteiten met bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen of het behandelen of zuiveren van afvalwater, bedoeld in hoofdstuk 3 van het [Bal](#), de volgende gegevens en bescheiden worden verstrekt (artikel 7.26 Omgevingsregeling):

- de aard, samenstelling, hoeveelheid in tonnen, herkomst en wijze van registratie per afvalstof;
- een beschrijving van de handelingen van nuttige toepassing of verwijdering per afvalstof;
- een beschrijving van de handelingen van nuttige toepassing of verwijdering en de wijze van registratie van de afvalstoffen die bij de nuttige toepassing of verwijdering ontstaan;
- een beschrijving van de wijze van afzet en registratie van de stoffen of materialen die geen afvalstoffen zijn en die zijn ontstaan bij de nuttige toepassing of verwijdering van de afvalstoffen;
- per handeling van nuttige toepassing of verwijdering en per afvalstof de maximale opslagcapaciteit in tonnen en de maximale verwerkingscapaciteit in tonnen per jaar; en

- f. als het gaat om afvalstoffen die via afgifte of inzameling worden verkregen: een beschrijving van de procedures van acceptatie van de afvalstoffen, administratieve organisatie en interne controle.

Informatie over zeer zorgwekkende stoffen

Een bedrijf dat een melding of aanvraag indient om afvalstromen te verwerken moet informatie aanleveren over de herkomst en de totstandkoming van de afvalstof en de verdere verwerking ervan en moet inzicht geven in de beschikbare informatie over eventueel aanwezige ZZS, de concentraties en de risico's op onaanvaardbare blootstelling van mens en milieu aan ZZS.

Het bevoegd gezag moet beoordelen of de geleverde informatie over aanwezigheid van ZZS plausibel is, gegeven de herkomst en totstandkoming van de afvalstof en de toegepaste verwerkingsmethodiek. Indien het bevoegd gezag van mening is dat er meer ZZS kunnen spelen dan het bedrijf heeft aangegeven, kan het bepalen dat voor de betreffende ZZS alsnog onderzocht moet worden in hoeverre deze in de afvalstof of in het verwerkingsproduct kan voorkomen.

Om het bevoegd gezag en bedrijven te ondersteunen, is in het kader van LAP3 een (niet uitputtend) overzicht opgesteld van afvalstoffen waarin een redelijke kans bestaat op aanwezigheid van ZZS die zijn vermeld op de autorisatielijst, de restrictielijst en de kandidatenlijst van REACH en in de POP-verordening. Dit overzicht bevat dus maar een beperkt aantal ZZS. Het [rapport ZZS in afvalstoffen](#) (SGS Intron) bevat dit overzicht en is toegevoegd aan de achtergronddocumenten van het CMP. Een hulpmiddel bij de identificatie van ZZS is ook de door het RIVM onderhouden [database en lijst van ZZS](#).

Van ZZS die niet in het SGS Intron rapport zijn beschreven, moet de afvalverwerker via andere bronnen proberen te achterhalen of deze aanwezig kunnen zijn in het aangeboden afval. Daarbij geldt in eerste plaats dat de ontdoener verplicht is om informatie over de aard, eigenschappen en samenstelling van die afvalstoffen aan te leveren (artikel 10.39 Wet milieubeheer).

De volgende bedrijven moeten een beschrijving van de procedures van acceptatie van de afvalstoffen en van de AO/IC opnemen in de aanvraag:

- activiteiten met ingezamelde of afgegeven bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen of door het behandelen en zuiveren van afvalwater (artikel 7.26 Omgevingsregeling);
- het op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten stortplaatsen (art. 7.45 Omgevingsregeling);
- het op of in de bodem brengen van zuiveringsslib van zuiveringsinstallaties voor huishoudelijk of stedelijk afvalwater (art. 7.53a Omgevingsregeling);
- het opvullen van een diepe plas (art. 7.53d Omgevingsregeling);
- stortplaats algemeen (art. 7.76 Omgevingsregeling);
- zuiveringstechnisch werk (art. 7.121 Omgevingsregeling).

Stortplaatsen moeten op grond van artikel 7.76 Omgevingsregeling een beschrijving van de procedures van acceptatie van afvalstoffen en van de AO/IC opnemen in de aanvraag. Regels voor de acceptatie van afvalstoffen op stortplaatsen staan in het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), zodat de 'Minimale onderdelen' voor het A&V-beleid (paragraaf 4.2.2.5) niet gelden voor stortplaatsen.

Het ~~toetsingskader~~ voor de inhoud van het A&V en AO/IC is beschreven in paragraaf 4.2 'Toetsingskaders CMP' van deze leidraad.

4.1.1.2 Besluit activiteiten leefomgeving

Meldingsplichtige bedrijven die afvalstoffen innemen, moeten vaak een beschrijving van de procedures van acceptatie en controle van de ontvangen afvalstoffen bij de melding voegen. De werkinstructie moet onderscheid maken tussen groepen van afvalstoffen waarvoor met het oog op een doelmatig beheer van afvalstoffen verschillende procedures voor de ontvangst worden gebruikt. Artikel 4.620 [Bal](#) bevat de gegevens die in de werkinstructie acceptatie- en controleprocedure moeten staan.

Maatwerkvoorschriften bij een melding

In de [toelichting](#) bij artikel 4.620 Bal staat het volgende over het stellen van maatwerkvoorschriften over een acceptatieprocedure van een melding:

De generieke maatwerkbepaling van artikel 2.12 en 2.13 Bal geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid met maatwerkregels of maatwerkvoorschriften een nadere invulling te geven aan de procedures van acceptatie en controle van de ontvangen afvalstoffen. Hierbij blijft voorop staan dat het opstellen en naleven van de

procedures primair de verantwoordelijkheid is van de ontvanger. Goede procedures van acceptatie en controle zijn immers een zaak van gezond verstand, waarvoor het meeste draagvlak binnen het bedrijf bestaat als het een eigen procedure is.

Het is niet de bedoeling om structureel een nadere invulling te verlangen van de procedures van acceptatie en controle. Als een bedrijf de procedures slecht invult, ligt het meer voor de hand op te treden via handhaving op artikel 4.620, dan maatwerkvoorschriften vast te stellen. De maatwerkmogelijkheid kan bijvoorbeeld wel worden ingezet om met het bedrijf afgesproken extra controle handhaafbaar te maken.

Het gebruik van een werkinstructie voor de acceptatie- en controleprocedure geldt ook voor de volgende bedrijven:

- kringloopbedrijf en bedrijf voor reparatie van gebruikte producten (paragraaf 3.5.2 Bal);
- rubberrecyclingbedrijf en kunststofrecyclingbedrijf (paragraaf 3.5.3 Bal);
- recyclingbedrijven voor papier, karton, textiel, glas, hout of puin (paragraaf 3.5.5 Bal).

Deze bedrijven vallen namelijk ook onder de algemene regels van paragraaf 3.5.11 Bal.

4.1.2 Wet milieubeheer

Deze paragraaf bevat uitleg over de regels die in de [Wet milieubeheer](#) (Wm) en het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia) staan en van belang zijn voor het A&V en AO/IC.

4.1.2.1 Regels hoofdstuk 10 Wet milieubeheer

Artikel 10.5 [Wet milieubeheer](#) stelt dat bij het vaststellen van het circulaire materialenplan (CMP), in het belang van een doelmatig beheer van afvalstoffen, het vereist is dat een effectief toezicht op het beheer van de afvalstoffen mogelijk is en dat afvalstoffen efficiënt en effectief worden beheerd, in lijn met de afvalhiërarchie. Het acceptatie- en verwerkingsbeleid speelt een rol om een effectief en efficiënt beheer van de afvalstoffen veilig te stellen en AO/IC speelt een rol bij het mogelijk maken van effectief toezicht.

Hoofdstuk 10 van de Wm bevat diverse voorschriften voor de registratie van afvalstoffen. Bedrijven die zich ontdoen van afvalstoffen moeten gegevens registreren en een omschrijvingsformulier en/of begeleidingsbrief verstrekken. Artikel 10.39 lid 1a Wm verplicht diegene die afvalstoffen afgeeft aan een ander om daarbij te vermelden wat de aard, eigenschappen en samenstelling van die afvalstoffen is.

4.1.2.2 Besluit inzamelen afvalstoffen

Op grond van artikel 10.45 [Wet milieubeheer](#) is het voor sommige bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen verboden om deze in te zamelen zonder vergunning. De inzamelvergunningplicht is uitgewerkt in het [Bia](#). Artikel 10 Bia stelt dat in een inzamelvergunningaanvraag een beschrijving van de procedures van acceptatie, administratieve organisatie en interne controle van de ingezamelde afvalstoffen moet worden gevoegd. Het [toetsingskader](#) voor de inhoud van het A&V en AO/IC is beschreven in paragraaf 4.2 'Toetsingskaders CMP' van deze leidraad.

4.1.2.3 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Bedrijven moeten de ontvangst of afgifte van afvalstoffen bij het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA) melden. Uit § 10.6.1 van de Wet milieubeheer, het [Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen](#) (Besluit melden) en de bijbehorende [regeling](#) blijkt wanneer registratie of melding moet plaatsvinden en op welke wijze.

Registratie van scheepsafvalstoffen of van afvalstoffen van landactiviteiten?

Afvalstoffen afkomstig van schepen moeten gedurende de hele inzamel- en transportfase als scheepsafval herkenbaar zijn en worden geregistreerd. Dit verandert niet wanneer in deze fase de ene inzamelaar het afval afgeeft aan een andere inzamelaar. Bij afgifte aan een vergunde locatie voor het opslaan of verwerken van scheepsafvalstoffen moet dat bedrijf de ontvangst als afvalstof afkomstig van schepen melden en registreren. Uit de acceptatieprocedure en de administratie moet eenduidig kunnen worden afgeleid vanaf welk schip, op welk moment en in welke hoeveelheid welk soort afval is ingenomen.

Na de afgifte aan een locatie aan land worden vervolgafgiften van de afvalstoffen en/of fracties die ontstaan bij de verwerking van die afvalstoffen niet meer beschouwd als afvalstoffen afkomstig van de scheepvaart. Vervolgafgiften moeten verder als afval van land worden gemeld en geregistreerd.

Uitzondering op het voorgaande geldt voor rechtspersonen die uitsluitend afval van eigen schepen opbulken aan land. Afgifte van het opgebulkte afval aan een andere rechtspersoon -inzamelaar dan wel verwerker- dient te geschieden als scheepsafval.

Landaafval van boor- en productieplatforms, voor zover dit landafval administratief gescheiden blijft van eventueel in het inzamelmiddel aanwezige scheepsafvalstoffen, mag tegelijkertijd met scheepsafvalstoffen worden ingezameld. Fysiek gescheiden houden blijft noodzakelijk indien partijen niet volgens dezelfde minimumstandaarden kunnen worden verwerkt.

De afgiftemelding ziet op afvalstoffen die de afvalketen verlaten (toelichting bij [artikel 7 Besluit melden](#)). Het gaat hierbij om de afvalstoffen die niet worden afgegeven aan een persoon van een andere afvalinrichting die weer een ontvangstmelding moet doen. In de praktijk zal het hierbij vooral gaan om het nuttig toepassen of afgeven van een bouwstof, brandstof, grondstof of meststof. Dit zal in veel gevallen een einde-afvalstof zijn. Een afgiftemelding bevat informatie over de stof, de afnemer, de voorgenomen toepassing en de afgegeven hoeveelheden en vrachten.

Beoordeling einde-afvalstof

Bij de afgifte van een einde-afvalstof moet de afvalverwerker in eerste instantie zelf beoordelen of het materiaal een afvalstof of niet-afvalstof is met betrekking tot de voorgenomen toepassing. Hij kijkt daarbij of voldaan is aan de criteria uit een Europese verordening of nationale regeling, of de voorwaarden uit de Wet milieubeheer en de vereisten van het toetsingskader van het CMP. De afvalverwerker dient op verzoek van het bevoegd gezag of de ontvanger alle relevante informatie te verstrekken om aan te tonen dat aan de criteria, voorwaarden, of vereisten is voldaan om het materiaal als 'niet-afvalstof' aan te kunnen merken. Hierbij is het belangrijk dat de houder dit voldoende onderbouwt. Meer informatie hierover staat in [Afvalstof of niet-afvalstof](#).

Het Besluit melden verplicht in artikel 7a leveranciers om de informatie die ze op grond van artikel 33 lid 1 van [Verordening \(EG\) Nr. 1907/2006](#)] (REACH) aan hun afnemers melden, ook te melden aan het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA). Dit gaat om informatie over onderdelen die uit een enkel materiaal bestaan én een gehalte aan een zeer zorgwekkende stof bevatten van 0,1% (gram/gram) of meer. Deze informatie komt in de zogeheten [SCIP-databank](#) (Substances of Concern In articles as such or in complex objects (Products)). De bedoeling is dat de informatie uit deze databank ten goede komt aan (onder meer) afvalverwerkers, zodat die bij de verwerking van afval waar de betreffende producten in zitten rekening kunnen houden met de aanwezige SVHC's.

Artikel 10 lid 2 Besluit melden bevat de volgende verplichtingen voor het verstrekken van informatie over zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) aan afvalverwerkers:

1. Bedrijven moeten aan de ontvangers van hun afvalstoffen de euralcodes verstrekken waar de afvalstoffen onder vallen.
2. Ze moeten ook de namen verstrekken van ZZS die genoemd staan in hun vergunningen en in hun vermijdings- en reductieprogramma's die ze opstellen in het kader van de minimalisatieverplichting emissies uit het [Besluit activiteiten leefomgeving](#). Deze verplichting is in het Besluit melden toegevoegd, omdat diezelfde ZZS mogelijk ook in hun afvalstoffen aanwezig kunnen zijn.
3. Afvalverwerkers die deze informatie ontvangen, moeten deze op hun beurt ook weer doorgeven aan een volgende afvalverwerker.

4.2 Toetsingskaders CMP

Deze paragraaf beschrijft welke gegevens de beschrijvingen van het acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V) en van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) moeten bevatten. Bedrijven, omgevingsdiensten en ILT kunnen in dit toetsingskader lezen aan welke eisen het A&V en de AO/IC moeten voldoen. Voor beide beschrijvingen is vastgelegd welke minimale onderdelen de bedrijven moeten opnemen in het A&V en de AO/IC. De eerste paragraaf van dit toetsingskader legt uit hoe de 'minimale onderdelen' gebruikt moeten worden en wanneer daarvan mag worden afgeweken.

4.2.1 Algemene eisen en minimale onderdelen van A&V en AO/IC

Het CMP stelt algemene eisen aan de beschrijvingen van een acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V) en de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en benoemt een aantal onderdelen die een bedrijf in ieder geval in de beschrijvingen moet opnemen. Het bedrijf moet wijzigingen van de beschrijvingen doorgeven aan het bevoegd gezag.

4.2.1.1 Algemene eisen aan A&V en AO/IC

In het acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V) en van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) beschrijft het bedrijf welke afvalstoffen worden geaccepteerd (acceptatiebeleid) en hoe deze afvalstoffen binnen het bedrijf worden verwerkt (verwerkingsbeleid). Het doel van de AO/IC is om door technische, administratieve en organisatorische maatregelen een systematische aandacht voor de beheersing van de relevante processen binnen het bedrijf te waarborgen en daarmee de risico's binnen de bedrijfsvoering te minimaliseren. De doelen van het A&V en AOI/IC zijn verder toegelicht in paragraaf 4.2.2.1 'Doel van het acceptatie- en verwerkingsbeleid' en paragraaf 4.2.3.1 'Doel van de administratieve organisatie en interne controle'. De beschrijvingen moeten dus zodanig worden opgesteld, dat deze doelen worden bereikt.

De beschrijvingen van het A&V en het AO/IC moeten bruikbaar zijn voor de bedrijven en voor de toezichthouders. Dat betekent dat de beschrijvingen duidelijk, eenduidig interpreteerbaar en actueel moeten zijn.

Paragraaf 4.2.2 'Acceptatie- en verwerkingsbeleid' en paragraaf 4.2.3 'Administratieve organisatie en interne controle' bevatten de onderdelen die tenminste in de beschrijvingen van het A&V en AO/IC moeten worden opgenomen. De minimale onderdelen van het A&V en AO/IC vormen een kader en bevatten criteria op hoofdlijnen, waaraan de vergunningaanvraag inhoudelijk wordt getoetst. De bedrijven hebben daardoor voldoende vrijheid om bedrijfsspecifieke beschrijvingen op te stellen. Zij kunnen bijvoorbeeld aansluiten bij bestaande, in werking zijnde zorgsystemen.

Aan de hand van deze beschrijvingen en de vergunningaanvraag beoordeelt het bevoegd gezag in hoeverre sprake is van een ~~doelmatig beheer van afvalstoffen~~. Dat betekent dat de acceptatie en verwerking van afvalstoffen overeenkomstig de omgevingsvergunning moet plaatsvinden. Het bevoegd gezag kan, als de beschrijving van de risico's daar aanleiding toe geeft, aan bepaalde minimale onderdelen specifiekere eisen stellen.

Risicoanalyse

De risicoanalyse bevat een overzicht van de risico's, de maatregelen die het bedrijf treft voor het beheersen van die risico's en de wijze van controleren en/of borgen van de genomen maatregelen. In grote lijnen kan gedacht worden aan het risico dat het bedrijf afval in strijd met de vergunning inneemt, het risico dat de ontdoener ander afval aanbiedt dan is afgesproken, het risico dat het bedrijf het afval in strijd met de vergunning of wetgeving verwerkt of het risico dat de administratie niet klopt. Deze risico's kunnen verschillen per afvalstof, verwerking, ontdoener, ontvanger en locatie. Het opstellen van een risicoanalyse is dus maatwerk.

4.2.1.2 Als bepaalde minimale onderdelen niet van toepassing is

Het bedrijf kan met de risicoanalyse aantonen dat bepaalde risico's niet of beperkt aanwezig zijn. Door te beschrijven welke maatregelen het treft om de risico's te beheersen, kan het bedrijf aangeven dat zij wel voldoet aan de doelen die worden beoogd met de minimale onderdelen. In dat geval kan het bevoegd gezag maatwerk leveren en onderbouwd besluiten dat bepaalde informatie niet nodig is om de vergunningaanvraag te kunnen afhandelen.

Het kan ook voorkomen dat bepaalde onderdelen stelselmatig niet van toepassing zijn op een branche. In dat geval mogen branchevertegenwoordigers aan de hand van een risicoanalyse en in overleg met de bevoegde gezagen een branchespecifieke uitwerking opstellen. Daarnaast bieden branchespecifieke instrumenten een mogelijkheid om te komen tot uniformering van de vergunningaanvraag en beoordeling. Indien afgestemde branchespecifieke documenten beschikbaar komen, worden deze opgenomen in een achtergronddocument van het CMP.

4.2.1.3 Gebruik van de minimale onderdelen tijdens overslaan

De exploitant van een overslaglocatie is verantwoordelijk voor het afval dat wordt overgeslagen. Deze exploitant moet bij de ontvangst van de afvalstoffen een acceptatie- en registratieprocedure

hanteren. Indien het afval eigendom van een andere rechtspersoon is en ook beoogd is dat te blijven, kan het bevoegd gezag, voor zover zij dit verantwoord oordeelt, in de vergunning de mogelijkheid bieden dat de exploitant geen acceptatietraject doorloopt. Het overslaan van afvalstoffen is zonder uitgebreide acceptatie- of registratieprocedure mogelijk, als:

- het afval op geen enkele wijze wordt verwerkt; én
- de begeleidingsdocumenten volledig zijn; én
- het afval bij de overslag administratief herkenbaar blijft; én
- bij ontvangst op de overslaglocatie de eindbestemming van het afval bekend is; én
- bij ontvangst op de overslaglocatie de termijn waarop het vervoertransport plaatsvindt bekend is. Deze maximale verblijftijd van afvalstoffen op één locatie is voor:
 - verpakte gevaarlijke afvalstoffen: 2x24 uur;
 - overige afvalstoffen: 7x24 uur.

De vergunningverlener kan in deze situatie nadere voorwaarden stellen aan de capaciteit, duur en voorzieningen van/voor de overslag.

In de praktijk vindt bij overslag geen visuele controle of administratief of analytisch onderzoek plaats bij ontvangst op de overslaglocatie. De controle blijft beperkt tot de begeleidingsbrieven en/of transportformulieren. Voor het overige kan de exploitant van de overslaglocatie niet controleren of de betreffende afvalstoffen op grond van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, waaronder haar milieuvergunning, kunnen worden geaccepteerd. Dit betekent ook dat voor het gebruik van dit toetsingskader de exploitant van de overslaglocatie geen handelingen, zoals uitsorteren of opbulken, met de afvalstoffen mag uitvoeren.

4.2.1.4 Wijzigen van de beschrijvingen van het A&V en AO/IC

Het bedrijf moet zich houden aan de, bij de vergunningaanvraag, ingediende beschrijvingen van het A&V en de AO/IC. Tegelijkertijd moet het mogelijk zijn dat het bedrijf de beschrijvingen aanpast, zolang het binnen het kader van de omgevingsvergunning blijft. Het bevoegd gezag moet dit in de vergunningvoorschriften regelen.

In het vergunningvoorschrift neemt het bevoegd gezag op dat het bedrijf ook daadwerkelijk moet werken volgens de ingediende beschrijvingen van het A&V en AO/IC. Wijzigingen die binnen de omgevingsvergunning passen, kan het bedrijf met een mededeling doorvoeren. Als een mededeling niet toereikend is dan kunnen afwijkingen van de in de vergunning vastgelegde beschrijvingen pas plaatsvinden nadat de vergunning is gewijzigd.

4.2.2 Acceptatie- en verwerkingsbeleid

Met een acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V) moet een bedrijf borgen dat de acceptatie en verwerking van afvalstoffen overeenkomstig de vergunning en regelgeving plaatsvinden. Hiervoor moet het A&V-beleid in ieder geval een aantal minimale elementen bevatten, beschrijven hoe het bedrijf afvalstoffen met zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) beoordeelt en beschrijven hoe het bedrijf toetst dat uitsluitend afvalstoffen voor een bepaalde verwerking worden geaccepteerd als dat past binnen de minimumstandaard.

4.2.2.1 Doel van het acceptatie- en verwerkingsbeleid

Het doel van het A&V is het borgen dat de acceptatie en verwerking van afvalstoffen overeenkomstig de vergunning en regelgeving plaatsvinden. Om de risico's voor het verwerkingsproces te beheersen, moet een afvalverwerker duidelijk aangeven welke afvalstoffen wel en niet worden geaccepteerd (acceptatiebeleid) en welke afvalstoffen op welke manier binnen het bedrijf worden verwerkt (verwerkingsbeleid). Hoe groter het risico op onjuiste acceptatie of onjuiste verwerking, hoe meer en/of verdergaande maatregelen het bedrijf moet treffen om de risico's te minimaliseren. Het acceptatie- en verwerkingsbeleid bevat dus de voorwaarden waaronder afvalstoffen door de verwerker worden geaccepteerd en verwerkt. Met een dergelijk beleid kan het bedrijf aan de vergunningverlener aantonen dat het de risico's van de acceptatie en verwerking van afvalstoffen voldoende beheerst. Daarnaast draagt een heldere beschrijving van het A&V bij aan een effectief en efficiënt toezicht.

Risico tijdens de acceptatie van afvalstoffen

Tijdens de acceptatie van afvalstoffen kan een reëel risico aanwezig zijn dat de ontvanger geen gedetailleerd beeld heeft van de concentratie, aard en samenstelling van de te accepteren afvalstoffen. Het hangt van de bedrijfsactiviteiten af of dit risico kan leiden tot onjuiste verwerking van de afvalstoffen, tot niet vergunde emissies naar bodem, water of lucht en/of tot andere strijdigheden met vergunningvoorschriften of wet- en regelgeving. Een bedrijf dat alleen niet-gevaarlijk afval mag verwerken, zal tijdens de acceptatieprocedure bijvoorbeeld het risico moeten afdekken dat het toch gevaarlijk afval inneemt.

Afvalstoffen zijn in de meeste gevallen geen eenduidige, homogene stromen. De eigenschappen van afvalstoffen zijn onder meer afhankelijk van het proces waarbij de afvalstoffen ontstaan en de samenstelling van de afvalstoffen. De samenstelling bepaalt ook of sprake is van een gevaarlijke afvalstof of niet.

Een andere samenstelling van het afval of ander aanbod aan afvalstoffen kan betekenen dat het afval anders dan gebruikelijk verwerkt moet worden. De aard van de gevolgen is afhankelijk van het specifieke verwerkingsproces. Zo is het verbrandingsproces in een AVI veel minder gevoelig voor wisselingen in aanbod en samenstelling van de afvalstoffen dan een regeneratieproces voor minerale olie.

Indien afval op een onjuiste manier wordt verwerkt, kan dat een laagwaardige verwerking betekenen van alle afvalstoffen die op dat moment in het proces zijn of worden ingebracht. Bijvoorbeeld doordat het verwerkte afval niet meer aan de eisen van de afnemer voldoet of doordat schone afvalstoffen worden verontreinigd. Daarnaast kunnen ongewenste milieueffecten optreden, zoals emissies naar de lucht, bodem of het water.

De basis voor het A&V vormt uiteraard de voorgenomen en aangevraagde wijze van verwerking. De aard van de verwerking bepaalt de ingangscriteria van de afvalstoffen en de uitgebreidheid van de waarborgen voor het acceptatieproces. Bij beperkte verwerking, bijvoorbeeld als afval alleen wordt verbouwd of gemengd, zal het acceptatiebeleid moeten worden gebaseerd op de voorgenomen vervolgafgiften aan verwerkers en, in samenhang daarmee, de door hen gestelde acceptatiecriteria.

Ook indien een bedrijf afvalstoffen alleen opslaat, is een acceptatiebeleid relevant. Voorkomen moet worden dat ongewenst samenvoegen plaatsvindt. Het spreekt voor zich dat in dat geval het verwerkingsbeleid niet aan de orde is. Het acceptatiebeleid zal ook dan moeten worden gebaseerd op de voorgenomen vervolgafgiften aan verwerkers en de door hen gestelde acceptatiecriteria.

4.2.2.2 Wel afgifte, maar geen definitieve acceptatie

De [Wet milieubeheer](#) kent het begrip 'accepteren van afvalstoffen' niet. Het begrip 'accepteren' verschilt wezenlijk van het begrip 'afgeven aan' of 'afgifte'. Door afgifte van een afvalstof krijgt een rechtspersoon of natuurlijke persoon het bezit van de afvalstof. Zie voor uitleg van het begrip 'bezit' paragraaf 3.1.2 'Regels van hoofdstuk 10 Wet milieubeheer' van deze leidraad.

Voordat afval op de locatie wordt aangeboden, voert het ontvangend bedrijf de vooracceptatieprocedure uit. Met een goede uitvoering van deze vooracceptatie wordt zoveel mogelijk voorkomen dat afval naar een vergunninghouder wordt gebracht, terwijl nog niet vaststaat dat het afval ook daadwerkelijk geaccepteerd kan worden. Als het afval toch niet geaccepteerd kan worden, moet het afval zonder veel omwegen naar een andere vergunninghouder worden afgevoerd. De afspraken over de aanlevering van het afval worden tijdens de vooracceptatie vastgelegd in een contract. Deze contracten mogen uiteraard niet in strijd zijn met de inhoud van het publiekrecht. De aanbeveling is dat de bedrijven zorgen voor een milieubewuste invulling van het contract gericht op efficiënt transport van geweigerd afval naar een vergunninghouder die het afval wel kan verwerken. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het in opdracht van en voor rekening van de ontdoener afvoeren van afval door de ontvanger naar een vergunninghouder die het afval wel kan verwerken.

Acceptatieprocedure is nog niet afgerond

In de praktijk kan het gebeuren dat er wel afgifte heeft plaatsgevonden van afvalstoffen, maar nog geen acceptatie. Dit is bijvoorbeeld het geval als de afvalstoffen zich op het terrein van de inzamelaar of verwerker bevinden en er nog analyses moeten worden uitgevoerd. Het afval is dan nog niet definitief geaccepteerd. Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 januari 2014, zaaknummer [201207442/1/A4](#), blijkt dat afvalstoffen

mogen worden teruggegeven aan de ontdoener (ook in het geval die niet wordt genoemd in artikel 10.37, tweede lid, van de [Wet milieubeheer](#)), indien de acceptatieprocedure nog niet is afgerond.

Ontvangst van afval uit het buitenland

Bij de overbrenging van afval is het niet altijd mogelijk om afval te retourneren naar een buitenlandse ontdoener als bij aanlevering blijkt dat dit afval toch niet aan de acceptatiecriteria voldoet. Het moet bijvoorbeeld gaan om de situatie waarbij het afval niet overeenkomt met het contract, kennisgevingsdocument of vervoersdocument. In dat geval moet het bevoegd gezag eerst toestemming geven om dit afval weer te exporteren naar de buitenlandse aanbieder. Zie de terugnameprocedures en -verplichtingen in hoofdstuk 4 van de [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) (EVOA) voor meer informatie hierover.

In gevallen waarin deze situatie zich kan voordoen, kan het bevoegd gezag (op verzoek van vergunninghouder) een vergunningvoorschrift opnemen dat afvalstoffen die zijn geïmporteerd en die niet aan de acceptatie-eisen van de vergunninghouder voldoen, mogen worden opgeslagen na instemming van het bevoegd gezag. De vergunninghouder dient, op het moment dat deze situatie zich aandient, aan te geven om welke afvalstoffen het gaat, van wie ze afkomstig zijn, welke hoeveelheid het betreft, op welke locatie het afval bij het bedrijf is opgeslagen, om welke reden het afval niet geaccepteerd kan worden en welke (extra) milieugevolgen aan de orde kunnen zijn. Aan de goedkeuring kunnen extra middelvoorschriften worden verbonden indien dat uit milieuoogpunt noodzakelijk is. Voor wat betreft de milieugevolgen dient de tijdelijke opslag van de afvalstoffen wel binnen de doelvoorschriften van de vergunning te passen.

4.2.2.3 Zeer zorgwekkende stoffen

Bij de acceptatie van afvalstoffen vormen zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) een bijzondere groep stoffen die in het afval aanwezig kunnen zijn. ZZS kunnen voorkomen als verontreiniging of als bestanddeel van het oorspronkelijke, niet-afgedankte materiaal. Het is belangrijk om te weten of afvalstoffen met ZZS geaccepteerd worden. Hiervoor zijn de volgende redenen:

- Bij het verwerken van afval kunnen emissies van ZZS naar bodem, water en lucht optreden. Voor deze emissies gelden vaak minimalisatieverplichtingen.
- Op het verwerken van afval met ZZS kunnen de in paragraaf 4 Toetsingskaders CMP van 'ZZS en overige zorgstoffen' opgenomen toetsingskaders ZZS of voorschriften die volgen uit [Verordening \(EG\) Nr. 1907/2006](#) (REACH) en de [POP-verordening](#) van toepassing zijn.
- Afval met ZZS kan andere gevaareigenschappen hebben dan afvalstoffen waarin geen ZZS voorkomen, waardoor afvalstoffen met ZZS mogelijk moeten worden aangemerkt als gevaarlijke afvalstoffen.
- Bij het verwerken kan blootstelling aan afval met ZZS leiden tot gezondheidsrisico's voor de werknemers.

Doordat de aanwezigheid van ZZS in afval consequenties kan hebben voor de wijze van opslag en/of verwerking, moet het bedrijf aandacht aan ZZS besteden in de acceptatie- en verwerkingsprocedure als deze ZZS een risico kunnen vormen bij het verwerkingstraject. Uit het A&V moet blijken of en zo ja, welke afvalstoffen geaccepteerd worden die ZZS kunnen bevatten. Voorts moet uit het A&V blijken op welke wijze het bedrijf beoordeelt of ZZS kunnen voorkomen in de te accepteren afvalstoffen. Indien ZZS kunnen voorkomen, beschrijft het bedrijf hoe de betreffende afvalstoffen worden verwerkt en hoe het bedrijf waarborgt dat onaanvaardbare risico's voor blootstelling van mens en milieu veroorzaakt door ZZS worden voorkomen. De mate waarin beschreven moet worden of ZZS aanwezig zijn in het te accepteren afval, hangt af van de consequenties die die ZZS kunnen hebben voor de keuze van de verwerkingsroute en voor de emissies van de verwerking. Dat kan dus betekenen dat de afvalverwerker ook informatie moet hebben over ZZS als deze in lage concentraties voorkomen in de afvalstoffen. Het idee dat er een ondergrens zou gelden van 0,1 gewichtsprocent is een misverstand. De beschrijving van de verwerking van afvalstoffen met ZZS moet bovendien voldoen aan het in [ZZS en overige zorgstoffen](#) opgenomen toetsingskader voor het verwerken van afvalstoffen met ZZS. Daarnaast moet een bedrijf altijd voldoen aan de voorschriften voor afvalstoffen in de POP-verordening en, ingeval van recycling tot materialen of producten die het bedrijf op de markt brengt (als niet-afvalstof), aan de beperkingen die de POP-verordening, de REACH-verordening en productregelgeving aan de aanwezigheid van ZZS stellen.

Ontdoeners zijn verplicht om informatie over de aard, eigenschappen en samenstelling van afvalstoffen te verstrekken aan de afvalverwerker (artikel 10.39 Wet milieubeheer). Deze verplichting is meest recent toegelicht bij de wijziging van het [Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen](#) en de [Handreiking voor de uitvoering van de informatieverplichting over ZZS in afvalstoffen in het Besluit melden](#).

De verwerker dient ten opzichte van het Besluit melden aanvullende informatievragen te stellen aan de ontdoener als dat is gebaseerd op een gemotiveerde zorg dat een bepaalde ZZS een risico kan vormen in het verwerkingstraject. Dat kan gaan om blootstelling van medewerkers aan ZZS of emissies naar het milieu vanuit het afvalbedrijf of vanuit circulaire materialen die nieuwe toepassingen krijgen. Het vaststellen van een dergelijk risico in het verwerkingstraject is op de eerste plaats de taak van de afvalverwerker, vanuit het zicht dat hij heeft op zijn eigen bedrijfsproces.

De afvalverwerker is zelf verantwoordelijk voor de afvalstoffen die hij accepteert en moet de informatie van de ontdoener verifiëren. De afvalverwerkers moeten ervoor zorgen dat ze op de hoogte blijven van nieuwe inzichten die leiden tot meer en betere informatie over de aanwezigheid van ZZS in afvalstoffen en de wijze van monsternamen en/of analyse. Als het bedrijf door nieuwe inzichten niet meer kan waarborgen dat onaanvaardbare risico's voor blootstelling van mens en milieu worden voorkomen, moeten de acceptatie- en verwerkingsprocedures zo spoedig mogelijk worden aangepast. Bijvoorbeeld door het niet meer accepteren van bepaalde afvalstoffen of door het treffen van nieuwe maatregelen in het bedrijfsproces. Procedureel dient aantoonbaar te zijn dat het bedrijf deze actie onderneemt en hoe dat gebeurt.

4.2.2.4 Hoogwaardig verwerken is niet mogelijk

In een aantal afval- en ketenplannen in het CMP bevat de minimumstandaard de mogelijkheid dat de afvalstof in specifieke gevallen op een laagwaardigere wijze verwerkt mag worden dan volgens de afvalhiërarchie in principe mogelijk is. Redenen kunnen zijn:

- een afwijkende aard of samenstelling van de afvalstof; of
- dat de reguliere verwerking de ontdoener meer zou kosten dan €265,- per ton (inclusief btw); of
- dat onvoldoende capaciteit voor recycling beschikbaar is, terwijl de minimumstandaard wel recycling is.

Paragraaf 2.4.1 van de [Leidraad gebruik minimumstandaard](#) beschrijft in welke gevallen en op welke manier bedrijven zich ervan moeten overtuigen dat hoogwaardige verwerking niet mogelijk is, voordat zij de afvalstoffen laagwaardiger mogen verwerken. De bedrijven moeten in hun A&V beschrijven dat zij de betreffende controles uitvoeren. Daarnaast moeten zij de verklaringen in hun administratie bewaren van de recyclingbedrijven waaruit blijkt dat verwerking niet mogelijk is.

4.2.2.5 Minimale onderdelen

Het acceptatie- en verwerkingsbeleid moet op grond van het CMP minimaal de volgende onderdelen bevatten:

- Een omschrijving van alle verwerkingsroutes op de locatie.
- Een overzicht van de te accepteren afvalstoffen (indien van toepassing) per verwerkingsroute. Dit geldt ook als het bedrijf afval in meerdere, opeenvolgende verwerkingsroutes verwerkt. Het bedrijf beschrijft per type afvalstof de benaming of omschrijving van de afvalstof, de euralcode(s) en welke meng- en andere verwerkingshandelingen plaatsvinden.
- Een overzicht van de voorstelbare verontreinigingen die in de afvalstoffen kunnen voorkomen en die de verwerking kunnen verstoren. Het bedrijf moet de aanwezigheid van deze verontreinigingen in de te accepteren afvalstoffen dus uitsluiten en/of specifieke eisen stellen aan de verwerking. Indien het bedrijf moet voldoen aan emissie-eisen moet zij beschrijven welke specifieke acceptatiecriteria in relatie hiermee worden gehanteerd.
- Een overzicht van de voorstelbare ZZS in de afvalstoffen kunnen voorkomen als deze ZZS een risico kunnen vormen in het verwerkingstraject. Het bedrijf moet de aanwezigheid van deze verontreinigingen in de te accepteren afvalstoffen uitsluiten en/of specifieke eisen stellen aan de opslag of verwerking. Indien het bedrijf moet voldoen aan bepaalde verwerkings- of emissie-eisen moet het beschrijven welke specifieke acceptatiecriteria voor ZZS in relatie hiermee worden gehanteerd.

- De vooracceptatieprocedure. Dit betreft een procedure voorafgaand aan de werkelijke afgifte of inname van afvalstoffen, waarin aanbieder en verwerker overleg hebben over de aard en samenstelling van de afvalstoffen, verwerking, kosten, momenten van monsterneming, enz. Het is aan te bevelen dat de betrokkenen in deze vooracceptatieprocedure rekening houden met de mogelijkheid dat aard en samenstelling van de afvalstoffen bij levering niet overeenstemmen met de tijdens de vooracceptatieprocedure aangegeven aard en samenstelling en dat duidelijk wordt aangegeven wat in een dergelijke situatie met de afvalstoffen moet gebeuren.
- De acceptatieprocedure. Dit betreft de procedure rondom de fysieke overdracht van afvalstoffen van de ontdoener naar de ontvangende locatie tot het moment waarop het bedrijf het afval definitief accepteert. Het bedrijf beschrijft de acceptatieprocedure ook als geen vooracceptatie heeft plaatsgevonden.
- De monsterneming- en analyseprocedures tijdens de vooracceptatieprocedure en acceptatieprocedure. Monsternamen en analyse moet zodanig worden uitgevoerd dat het risicogericht, representatief, kosteneffectief en redelijk is.
- Een overzicht van risicogestuurde procedures in het vooracceptatie- en acceptatieproces. Daarbij kan het bedrijf onderscheid maken in de volgende situaties:
 - afvalstoffen afkomstig van een inzamelaar en, indien een handelaar het eigendom heeft, van een handelaar;
 - afvalstoffen van een nieuwe klant;
 - nieuwe afvalstoffen van een bestaande klant;
 - afvalstoffen van een bekende klant (vervolgafgifte);
 - visueel controleerbare afvalstoffen;
 - afvalstoffen waarvan bekend is dat deze een wisselende samenstelling kunnen hebben;
 - de omvang van de partijen (is er een afwijkende procedure voor kleine partijen).
- De wijze waarop en welke informatie uit het (voor)acceptatieproces worden vastgelegd;
- Per verwerkingsroute een beschrijving van wat er met de afvalstoffen, reststoffen of producten gebeurt, zowel intern als extern. Indien controles en analyses plaatsvinden, moet het bedrijf dit beschrijven.
- De wijze van evaluatie van het A&V;
- Wie verantwoordelijk is voor het vaststellen en wijzigen van de procedures rond de (voor)acceptatie van afvalstoffen.
- Wie verantwoordelijk is dat afwijkende situaties, die zich voordoen met betrekking tot acceptatie of verwerking van afvalstoffen, worden opgelost binnen het kader van de geldende vergunningvoorschriften en geldende wet- en regelgeving.

4.2.3 Administratieve organisatie en interne controle

Met een beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) moet een bedrijf de risico's op onjuiste acceptatie of verwerking van afvalstoffen minimaliseren. Hiervoor moet het AO/IC in ieder geval een aantal minimale elementen bevatten.

4.2.3.1 Doel van de administratieve organisatie en interne controle

Het doel van de AO/IC is om door technische, administratieve en organisatorische maatregelen een systematische aandacht voor de beheersing van de relevante processen binnen een bedrijf te waarborgen en daarmee de risico's binnen de bedrijfsvoering te minimaliseren. De omvang en de inhoud van de AO/IC is daarmee afhankelijk van de aard van de risico's van het betreffende bedrijfsproces. Bij risico's moet niet alleen worden gedacht aan milieuhygiënische risico's, maar ook aan informatietechnische risico's. Dergelijke risico's hebben betrekking op het onjuist of onvolledig vastleggen van informatie, waardoor er onvoldoende sturing kan plaatsvinden van de processen en (keten)handhaving wordt bemoeilijkt.

4.2.3.2 Minimale onderdelen

Een systeem voor AO/IC moet op grond van het CMP minimaal onderstaande elementen bevatten:

- een risicoanalyse van de acceptatie en verwerking van afvalstoffen gericht op milieuhygiënische en informatietechnische risico's;
- een beoordeling en beschrijving van de kritieke momenten in het acceptatie- en verwerkingsproces;

- een beschrijving van de meet- en registratiepunten die nodig zijn voor de risicobeheersing en transparantie van het proces;
- de wijze van monitoring en welke stromenbalansen worden gemaakt;
- een beschrijving van de administratieve organisatie (stoffen-, proces- en financiële administratie en de relatie daartussen);
- interne controle maatregelen (preventief en repressief), zoals de:
 - vastlegging van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van sleutelfunctionarissen met, indien relevant, een aantoonbare functiescheiding;
 - de aanwezigheid van werkinstructies;
 - beveiliging van computersystemen tegen ongeautoriseerd gebruik en tegen verlies van gegevens;
 - vastlegging van de maatregelen die getroffen zijn om een juiste en volledige verantwoording in de financiële administratie tot stand te brengen, inclusief een stromenbalans per deelproces;
 - vastlegging hoe en hoe vaak de werkprocessen worden gecontroleerd en waar correctieve acties worden vastgelegd.

4.3 Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van deze leidraad.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [Wat is het CMP?](#).

4.4 Hulpmiddelen en meer informatie

- Achtergrondinformatie voor het opstellen van de beschrijvingen voor het A&V en AO/IC kan worden gevonden in de door de provincies opgestelde handreiking voor bedrijven en in het rapport 'De verwerking verantwoord'.
- Voor een toelichting van BBT-documenten wordt verwezen naar paragraaf 3.4 van [Minimumstandaard van verwerking](#) van het CMP.
- Voor IPPC-bedrijven moet rekening worden gehouden met de relevante BBT-conclusies, zoals voor afvalbehandeling en afvalverbranding. Daarin staan ook eisen voor de registratie of acceptatie van afvalstoffen.
- Europese BBT-conclusies van toepassing op IPPC-installaties, zie [iplo.nl](#).
- Norm [NVN 5860](#) 'Afvalstoffen, bemonstering van afval'.
- Als hulpmiddel kan ook de norm [NEN-EN 14899](#) 'Karakterisering van afval - Monsterneming van afval - Raamwerk voor het opstellen en de toepassing van een monsternemingsplan' worden gebruikt.

5. Omgaan met de euralcode

Afvalstoffen worden ingedeeld volgens de lijst van de afvalstoffen die in de bijlage van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) (Eural) staat. Afvalstoffen zijn in die bijlage ingedeeld in zogenaamde euralcodes. De euralcode is een zescijferige code die een afvalstof typeert aan de hand van de herkomst en de omschrijving van de afvalstof. De euralcode geeft ook inzicht in het feit of sprake is van gevaarlijk of niet-gevaarlijk afval.

Belang voor circulaire economie

Om wet- en regelgeving goed uit te kunnen voeren, is een correct gebruik van euralcodes noodzakelijk. Dit draagt bij aan hoogwaardigere verwerking en minder vervuiling door een beter gebruik van installaties en maakt beter toezicht mogelijk.

Doelgroep

Iedereen die bedrijfsmatig met afval te maken heeft moet de euralcode gebruiken. Dit zijn bijvoorbeeld primaire ontdoeners (bedrijven), afvalverwerkende bedrijven, overheden en toezichthoudende instanties. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste euralcode voor de afvalstoffen die zij afgeven of innemen. Bedrijven en bestuursorganen kunnen in dit hoofdstuk lezen hoe de euralcode wordt gebruikt bij vergunningverlening en toezicht. Voor een aantal specifieke afvalstoffen bevat dit hoofdstuk uitleg van de Eural. Het gaat dan om de infectieus afval, lithiumbatterijen, asbesthoudend afval en PCB-houdend afval.

5.1 Wet- en regelgeving

Wanneer bedrijven de euralcode moeten gebruiken en hoe zij de juiste euralcode moeten bepalen, staat in wetgeving. Deze paragraaf beschrijft deze wetgeving. De volgende paragraaf bevat het toetsingskader voor het gebruik van deze regels.

5.1.1 Wet milieubeheer

De [Wet milieubeheer](#) (Wm) en daarop gebaseerde besluiten bevatten regels over het gebruik van de euralcode. Deze paragraaf van de leidraad bevat uitleg over relevante regels die staan in de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) (Eural), het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia) en het [Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen](#) (Besluit melden).

In artikel 1.1 Wm is een gevaarlijke afvalstof gedefinieerd als een afvalstof die een of meer van de in bijlage III van de [Kaderrichtlijn afvalstoffen](#) genoemde gevaarlijke eigenschappen bezit.

5.1.1.1 Regeling Europese afvalstoffenlijst

De [Eural](#) bestaat uit de afvalstoffenlijst, de bijbehorende euralcodes, de instructie voor het opzoeken van een afvalstof in de lijst en de systematiek voor het beoordelen en classificeren van gevaarlijke afvalstoffen.

Aan de hand van de Eural moeten bedrijven bepalen of sprake is van een gevaarlijke afvalstof. Sommige afvalstoffen zijn per definitie ingedeeld als gevaarlijke of niet-gevaarlijke afvalstof. Gevaarlijke afvalstoffen zijn in de [afvalstoffenlijst van de Eural](#) aangeduid met een asterisk (*) achter de zes cijfers van de afvalstoffencode.

Andere afvalstoffen zijn complementair, wat betekent dat daaraan gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalcodes kunnen worden toegekend. Voor deze complementaire afvalstoffen beschrijft de Eural hoe de gevaarlijke eigenschappen beoordeeld moeten worden en hoe vastgesteld moet worden of sprake is van gevaarlijk afval. Een afvalstof is gevaarlijk afval als deze een of meer eigenschappen bezit als bedoeld in bijlage III bij de [Richtlijn 2008/98/EG](#) (Kaderrichtlijn afvalstoffen). Daarnaast bevat de Eural bemonsterings- en analysemethoden voor afvalstoffen.

Voor een aantal stoffen die zijn vermeld in bijlage IV van de [POP-verordening](#) en voorkomen in concentraties die hoger zijn dan de concentratiegrenswaarden van die verordening staat in de afvalstoffenlijst van de Eural dat deze stoffen worden ingedeeld als gevaarlijk afval.

De Eural geeft de Europese lidstaten voor een aantal specifieke afvalstoffen beleidsvrijheid over hoe zij de gevaarsaspecten bepalen. Het gaat dan om de infectieus afval, lithiumbatterijen, asbesthoudend afval en PCB-houdend afval. Het toetsingskader hiervoor staat in paragraaf 5.2.2 Uitleg Eural voor specifieke afvalstoffen van deze leidraad.

5.1.1.2 Besluit inzamelen afvalstoffen

Voor inzamelvergunningplichtige afvalstoffen staat in artikel 10 [Bia](#) dat bij de vergunningaanvraag een opgave van de afvalstoffen en bijbehorende code volgens de afvalstoffenlijst moet worden gevoegd.

5.1.1.3 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Een bedrijf dat zich van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen door afgifte ontdoet of deze afvalstoffen accepteert van een andere persoon moet voldoen aan alle verplichtingen die volgen uit het [Besluit melden](#) en de bijbehorende regeling. Het gaat dan om het registreren van gegevens, het verstrekken van een omschrijvingsformulier en het melden van de ontvangst en/of afgifte van afvalstoffen. De euralcode is een van de gegevens die het bedrijf moet vastleggen op grond van dit besluit.

5.1.2 Kaderrichtlijn afvalstoffen

Op grond van de [Afvalstoffenlijst van de Eural](#) moeten de gevaarlijke eigenschappen van afval worden beoordeeld aan de hand van bijlage III [Richtlijn 2008/98/EG](#) (Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra)). In deze bijlage zijn gevaarseigenschappen (HP1 tot en met HP15) vermeld die van belang zijn om te bepalen of een complementaire afvalstof gevaarlijk of niet gevaarlijk is. Het bepalen van deze gevaarseigenschappen moet plaatsvinden volgens de criteria van bijlage VI van de [Verordening \(EG\) Nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en Mengsels](#) (CLP-verordening).

5.1.3 Omgevingswet

De [Omgevingswet](#) (Ow) bevat eveneens regels voor het gebruik van de euralcode. Deze staan in de [Omgevingsregeling](#). De Omgevingsregeling beschrijft welke gegevens in een vergunningaanvraag moeten staan. Bedrijven die afvalstoffen accepteren moeten op grond van artikel 7.26 van de Omgevingsregeling een beschrijving van de aard en samenstelling van de afvalstof opnemen in de aanvraag. Daarbij is van belang of sprake is van een gevaarlijke afvalstof. De euralcode is een hulpmiddel bij het geven van informatie over aard en samenstelling van een afvalstof.

5.2 Toetsingskaders CMP

Deze paragraaf bevat het toetsingskader voor het gebruik van de euralcode. Voor een aantal specifieke onderwerpen geeft deze paragraaf de toetsingskaders van het CMP voor interpretatie van de afvalstoffenlijst. Voor het overige beschrijft deze paragraaf hoe de euralcode wordt gebruikt bij vergunningverlening.

5.2.1 Gebruik euralcode in aanvraag en vergunning

Bedrijven en bestuursorganen kunnen in deze paragraaf van de leidraad lezen hoe de euralcode wordt gebruikt bij vergunningverlening en toezicht. Het uitgangspunt daarbij is de omschrijving van de aard en samenstelling van een afvalstof bepalend is en niet de euralcode.

5.2.1.1 Niet alleen euralcode gebruiken in de vergunning

In een vergunningaanvraag moet de aanvrager de aard en samenstelling van de te accepteren afvalstoffen beschrijven. Als aanvulling hierop geeft de euralcode een beeld van de afvalstof en inzicht in het feit of sprake is van gevaarlijk afval of niet-gevaarlijk afval. De aard en samenstelling van een afvalstof zijn bepalend voor de benodigde wijze van afvalverwerking en de te treffen maatregelen om de milieueffecten te beheersen.

Het is vaak niet goed mogelijk om een afvalstof uitsluitend met een euralcode te beschrijven. Dit speelt met name als de omschrijving uit de afvalstoffenlijst algemeen is of als het om 'niet elders genoemd afval' gaat. De omschrijving geeft dan onvoldoende inzicht in de aard en samenstelling van de afvalstof. Andersom kunnen op afvalstoffen met vergelijkbare aard en samenstelling meerdere euralcodes van toepassing zijn.

Enkel de euralcode geeft onvoldoende inzicht in de afvalstof

Euralcode 19.12.12 betreft overig afval (inclusief mengsels van materialen) van mechanische afvalverwerking. Het ingangsmateriaal van de mechanische afvalverwerking bepaalt welk soort afval het feitelijk betreft. Dit kan bijvoorbeeld huishoudelijk restafval of gemengd bouw- en sloopafval zijn.

Afhankelijk van het soort afval en de samenstelling van het afval kan [Afvalplan restafval](#), [Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval](#) of [Afvalplan gemengd bouw- en sloopafval](#) van toepassing zijn bij de beoordeling van een vergunningaanvraag.

5.2.1.2 Euralcode toevoegen aan de vergunning

De vergunning bevat een overzicht van de te accepteren afvalstoffen en bijbehorende euralcodes. Door aan de vergunning een voorschrift met een goedkeuringsregeling te verbinden, kan pragmatisch worden omgaan met de situatie waarbij een specifieke euralcode ontbreekt in de vergunning voor een duidelijk omschreven afvalstof.

Toevoegen van een euralcode voor metaalafval aan de vergunning

Een afvalstof, zoals een non-ferrometaal, kan afhankelijk van de herkomst onder meerdere euralcodes vallen. Het is mogelijk dat het bedrijf een non-ferrometaal met een andere herkomst wil accepteren, terwijl de euralcode van die afvalstof niet in de vergunningaanvraag staat. In dat geval kan de acceptatie van het non-ferrometaal schijnbaar strijdig zijn met de vergunning. Echter, zolang de afvalstoffen die het bedrijf accepteert, qua aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen die in de aanvraag staan waarvoor vergunning is verleend én voor deze afvalstoffen eenzelfde minimumstandaard van verwerking van toepassing is, is er om milieuhygiënische of doelmatigheidsgronden geen noodzaak om een nieuwe vergunningprocedure te doorlopen als het afval een andere euralcode heeft. Om zonder wijziging van de vergunning toch transparant te maken dat de vergunning voorziet in de nieuwe euralcode, kan het bevoegd gezag aan de vergunning een voorschrift met een goedkeuringsregeling voor een nieuwe euralcode verbinden.

5.2.1.3 Euralcode xx.xx.99

Uit de Eural volgt dat de euralcode 'xx.xx.99' (niet elders genoemd afval) pas wordt gebruikt als een afvalstof op grond van de herkomst en de omschrijving van de afvalstof niet onder een andere code onder te brengen is. Dit neemt niet weg dat ook bij code 'xx.xx.99' in een vergunningaanvraag of melding een goede beschrijving van de aard en samenstelling van een afvalstof moet worden opgenomen, omdat een beoordeling van de vergunningaanvraag anders niet mogelijk is.

5.2.2 Uitleg Eural voor specifieke afvalstoffen

Voor een aantal specifieke afvalstoffen geeft de Eural de Europese lidstaten beleidsvrijheid over hoe zij de gevaarsaspecten bepalen. Het gaat dan om de infectieus afval, lithiumbatterijen, asbesthoudend afval en PCB-houdend afval. Het ~~toetsingskader~~ hiervoor staat hierna.

Deze afvalstoffen komen ook aan bod in de [Handreiking Eural](#). Deze handreiking geeft een uitgebreide toelichting op de systematiek voor het opzoeken van de euralcode en het bepalen van gevaarseigenschappen van een afvalstof.

Voor teerhoudend asfalt is de tekst in paragraaf 6.1.3 van de Handreiking Eural inmiddels achterhaald. Op grond van artikel 5, tweede lid, van [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) (Eural), moeten asfaltproducten als een gevaarlijke afvalstof worden gezien als deze meer dan 75 mg/kg bevatten van een totale som aan PAK's, genoemd in bijlage A, tabel 2, van de Regeling bodemkwaliteit.

5.2.2.1 Infectieus afval

Afval dat infecties kan veroorzaken, is altijd gevaarlijk afval. Bijlage III van de [Richtlijn 2008/98/EG](#) (Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra)) bevat de volgende definitie van 'infectieus' afval:

'Afvalstoffen die levensvatbare micro-organismen of hun toxinen bevatten waarvan bekend is of waarvan sterk wordt vermoed dat zij ziekten bij de mens of bij andere levende organismen veroorzaken'. De Kra bevat verder geen criteria voor de interpretatie van de gevaarseigenschap 'infectieus' (HP9).

In Nederland sluiten wij voor infectieus afval aan bij de [ADR-classificatie](#). Dat betekent dat stoffen die bij vervoer onder ADR-klasse 6.2 (infectieuze stoffen) vallen, als gevaarlijk afval moeten worden ingedeeld op grond van de Eural. Dit zijn de ADR-categorieën UN 2814, UN 2900, UN 3291, UN 3549 en UN 3373. Ook afvalstoffen die besmet zijn met micro-organismen die schadelijk zijn voor planten vallen onder de definitie van infectieus afval.

5.2.2.2 Lithiumbatterijen

Voor lithiumbatterijen moet op grond van de Eural euralcode 20 01 33* worden gebruikt. De reden hiervoor is dat de overige in de afvalstoffenlijst opgenomen codes niet aansluiten bij lithiumbatterijen, terwijl het afval wel gevaarlijke eigenschappen heeft. Volgens de ADR-classificering zijn lithiumbatterijen ingedeeld onder klasse 9 'diverse gevaarlijke stoffen en voorwerpen'. Dit komt doordat lithiumbatterijen bij schade of kortsluiting kunnen ontbranden. Bij transport moeten lithiumbatterijen dan ook worden voorzien van een gevarenteken. Het risico van ontbranden is zowel aanwezig tijdens het vervoer als tijdens opslag en behandeling van de afvalbatterijen. Daarmee is duidelijk dat afval met daarin lithiumbatterijen een gevaarlijke eigenschap bevatten en daarom moeten worden ingedeeld als gevaarlijk afval.

5.2.2.3 Asbest in afval

In de omschrijving van de euralcode van asbesthoudend afval staat in sommige gevallen het woord 'asbest' en in andere gevallen dat het om afval met gevaarlijke stoffen gaat.

Als in de Eural in de omschrijving van een euralcode 'asbest' staat, moet bij de bepaling of sprake is van een gevaarlijke afvalstof getoetst worden aan de rekenkundige asbestconcentratie van 0,01%. Deze concentratie is gebaseerd op het [Productenbesluit asbest](#), omdat in de Eural niet beschreven is wanneer sprake is van 'asbesthoudend'. Dat betekent dat afval asbesthoudend is als de concentratie serpentijnasbest vermeerderd met tienmaal de concentratie van amfiboolasbest hoger is dan 100 mg/kg droge stof.

Als de omschrijving van een euralcode 'asbest' niet expliciet vermeldt, dan moet conform de Eural getoetst worden aan bijlage III van de Kra. Asbest is een stof die kankerverwekkend is. Voor stoffen met deze gevaarlijke eigenschap staat in bijlage III van de Kra een grenswaarde van 0,1%. Boven deze grenswaarde moet bij een complementaire categorie asbesthoudend afval worden ingedeeld als gevaarlijk afval.

De grenswaarde (0,01%) voor de euralcodes waarbij asbest expliciet wordt genoemd in de omschrijving ligt dus lager dan de grenswaarde (0,1%) voor euralcodes waarbij asbest niet expliciet wordt genoemd.

5.2.2.4 PCB-houdend afval

In de Eural staat niet wanneer sprake is van 'PCB-houdend' afval. Als in de omschrijving van een euralcode 'PCB' staat, moet bij de bepaling of sprake is van een gevaarlijke afvalstof getoetst worden aan de definitie van PCB's (0,5 mg/kg (as received) per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180). Deze definitie staat in de [Regeling verwijdering PCB's](#). Dit betekent dus dat afval PCB-houdend is als het totale gehalte aan de volgende stoffen groter is dan 0,5 mg/kg (as received) per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180:

- polychloorbifenylen,
- polychloorterfenylen (PCT's),
- monomethyltetrachloordifenylnmethaan, monomethyldichloordifenylnmethaan, monomethyldibroomdifenylnmethaan, en
- alle mengsels van bovengenoemde stoffen.

Als de omschrijving van de euralcode 'PCB' niet expliciet vermeldt, dan moet bij de bepaling of sprake is van een gevaarlijke afvalstof getoetst worden aan de concentratie van 50 mg/kg voor de som van 6 congenen. Dit volgt uit de normen EN 12766-1 en EN 12766-2. Meer informatie hierover is te vinden in de handreiking Eural.

5.3 Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van deze leidraad. Vooralsnog zijn er geen afvalstoffen waarvoor het in de toekomst nodig wordt geacht om nieuw beleid te formuleren over de bepaling van de gevaarsaspecten.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in [Wat is het CMP?](#).

5.4 Hulpmiddelen en meer informatie

De [Handreiking Eural](#) geeft een uitgebreide toelichting op de systematiek voor het opzoeken van de euralcode en het bepalen van gevaarseigenschappen van een afvalstof.

Het rapport [Beoordeling baggerspecie als afvalstof volgens de Regeling Europese afvalstoffenlijst \(Eural\)](#), Tauw (2021), bevat een toetsprotocol om te bepalen of baggerspecie gevaarlijk afval is.

Indicatieve overzichten van euralcodes: De toelichting bij de afval- of ketenplannen bevat een niet-limitatieve lijst van euralcodes die betrekking kunnen hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dat plan. Niet de opsomming van euralcodes, maar de afbakening van het plan bepaalt welke afvalstoffen onder het afvalplan vallen.